

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

5

CU TEORIA
LA FAȚA LOCULUI

Bătălia împotriva deșertului
Actualități cinematografice

Anul XIII nr. 5 (453) — 1 februarie 1964

Prezențe
rominești
peste
hotare

CÎNTECUL ȘI JOCUL ROMÎNESC PE MALURILE NILULUI

(corespondență specială)

Aiua, Aiua!*) Bravo Rumania! Toți spectatorii erau în picioare, iar mulți dintre ei încercau o pantomimă originală căutând să dea de înțeles celor de pe scenă că doresc să fie repetat cîntecul. Se auzeau exclamații și urale în limbile arabă, engleză și franceză. Cînd s-au auzit însă din nou trîlurile „Ciocîrliei”, în sală s-a făcut iar liniște.

Sală, este totuși un cuvînt impropriu folosit aci la Asuan, unde ansamblul folcloric de artiști amatori ai țării noastre își dădea reprezentația. Spun impropriu, pentru că ne aflăm într-un cort enorm, înghesbat în grabă, din covoare de un colorit uimitor de frumos. Cortul a fost ridicat de aceiași muncitori, constructori și ingineri care, luptînd cu apele tulburi ale bătrînului Nil, au început prima etapă a construirii marelui baraj.

Să revenim însă la spectacol. În timp ce una dintre soliste cînta frumoasa melodie „Asta e Moldova mea”, în sală a început un murmur care pentru o clipă a produs derută pe scenă. Mare a fost surpriza tinerilor reprezentanți ai folclorului românesc cînd și-au dat seama că sute de spectatori fredonau melodia. Aplauzele care nu mai conțineau au adus din nou la rampă solista care, de această dată, a repetat cîntecul împreună cu aproape întreaga sală.

„A fost un spectacol minunat — spunea Ezzat Salama, guvernatorul provinciei Asuan. Ne-a plăcut și varietatea de culori a costumelor. Spectacolul a dat posibilitate publicului nostru să cunoască bogăția folclorului poporului român și putem spune că aduce o contribuție la întărirea prieteniei care există între popoarele noastre”.

Orașul următor, Asyut. Aci, locuitorii aflaseră de succesul obținut de ansamblul folcloric românesc la Asuan și s-a hotărît ca spectacolul să aibă loc în cea mai mare sală de teatru a orașului, cu o capacitate de 2.500 de locuri. Spectacolul a început mai devreme, întrucît sala era deja plină cu mult înainte de ora anunțată. De această dată călășarii au cules cele mai multe aplauze. Multe numere au trebuit să fie repetate și chiar programul întregului ansamblu a fost repetat în două noi spectacole care nu fuseseră prevăzute. La clubul tineretului spectacolul s-a încheiat cu o horă românească la care s-au alăturat și spectatorii. Pe străzile orașului Asyut tinerii noștri folcloriști erau aclamați și aplaudați. Cuvintele „Bravo Rumania!” i-au întâmpinat pretutindeni.

Culorile naționale ale țării noastre au împodobit apoi scenele teatrelor din Mansura și Alexandria. După spectacolul din Mansura, Edward Gemojd, poet și critic de artă egiptean, ne-a spus: „Muzica a fost splendidă. Am dori să vă reținem încă o zi în orașul nostru pentru a ne putea exprima și noi într-un fel recunoștință”.

Consulul Greciei, Kuzopoulos, care era prin apropiere, m-a rugat să notez și părerea sa despre ansamblul român: „Nu am cuvinte, a spus dînsul, să-mi exprim admirația pentru acest spectacol și bucuria de a-l fi văzut. Coloritul viu și variat al costumelor rominești, exactitatea, siguranța și dinamismul dansurilor, muzicalitatea și tonalitatea melodiilor ne-au făcut ca, deși nu cunoaștem limba dumneavoastră, să pricepem și să sesizăm înțelesul cîntecelor și dansurilor”.

Telegramele sosite la Cairo pe adresa juriului Concursului internațional de folclor — în cadrul căruia a evoluat și ansamblul țării noastre, format după cum se știe numai din țărani colectivisti și muncitori — sînt unanime în aprecierea calităților deosebite ale acestui ansamblu. Potrivit aprecierilor forurilor culturale de aici Ansamblul folcloric de artiști amatori al R. P. Romîne candidează pentru unul din locurile frunțate ale clasamentului.

Vi urăm mult succes!

C. ALEXANDROAIE

Cairo, ianuarie 1964

*) Excelent, în limba arabă.

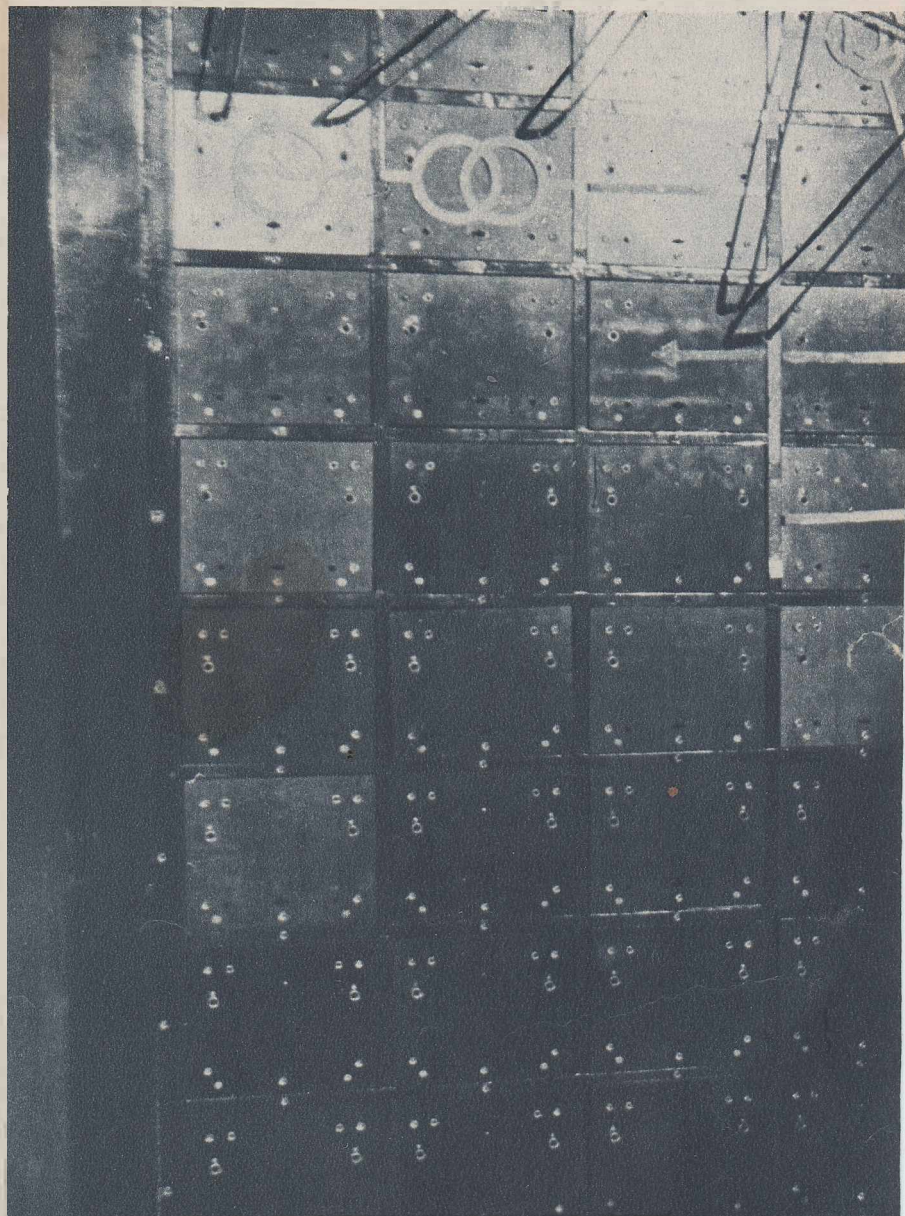
COPERTA NOASTRĂ

Actorul Mihai Ciucă, unul din tinerii clemenți care s-au afirmat în ultimii ani pe scena Teatrului satiric-muzical „C. Tănase”.

Fotografie de
S. STEINER

cu teo

● Motoarele asincrone au o turație greu reglabilă, sau la ce ne gîndim cînd mergem cu tramvaiul ● Doi prieteni nesentimentali ● Ce se vorbește la Reșița se aude la Timișoara ● Miezurile de ferite au memorie bună și sînt și politicoase ● Unde s-a născut proiectul de diplomă : la facultate sau la fabrică ?

Printre lucrările izvorite din necesitățile producției se numără și modelul de rețea de curent alternativ cu utilizare în sistemul energetic național. Lucrarea ține de catedra de electronică și automatizări. În fotografie, asistentul ing. Ovidiu Crișan și Ana Dălău, studentă în anul V.

ria la fața locului

Ne aflăm la Institutul politehnic din Timișoara. Vizităm cancelarii și cabinete de profesori și decani, cercetăm laboratoare, stăm de vorbă cu studenți, asistenți, șefi de lucrări. Notăm în carnet și fotografiem. Vrem să aflăm, pentru cititorii noștri, răspuns la două întrebări de mare însemnătate: Ce legături are Institutul politehnic din Timișoara cu producția? Pe ce căi se interesează de problemele acesteia și în ce măsură contribuie la rezolvarea lor?

Am aflat multe. Atît de multe, încît ne-a fost tare greu să selecționăm materialul cules. Din care pricină a trebuit pînă la urmă să ne limităm la informațiile culese la o singură facultate (cea electrotehnică) și cu osebire la o singură catedră (cea de mașini electrice).

Să ne închipuim un moment că ne aflăm în tramvai în drum spre serviciu. Ne gîndim la multe lucruri, la unul singur nu: la

dificultățile înlocuirii motorului de curent continuu (ca cel din tramvaiul în care ne aflăm) cu motorul asincron din pricina reglabilității grele a turației acestuia. Dar dacă ținem seama că motorul asincron, mai ieftin și mai robust, ar fi indicat nu numai pentru tramvaie ci și pentru locomotive diesel-electrice, nave și pentru acționări grele etc., va trebui să cădem de acord că — chiar dacă nu ne gîndim noi — cineva trebuie s-o facă. Și o fac. O fac oamenii de știință prin numeroasele lor lucrări de specialitate, prin aprofundatele studii și cercetări de laborator care încearcă să dea o rezolvare favorabilă problemei. Dar între timp modificarea turației la motorul asincron continuă să se facă greu și neeconomic.

Prin anul 1961 colectivul catedrei de mașini electrice a facultății timișorene de electrotehnică, în frunte cu decanul Toma

Dordea, s-a alăturat celor ce se străduiau să găsească o soluție dificilei și importante probleme tehnice mai sus-menționate. Ea a fost înscrisă în planul de activitate al catedrei. De atunci au trecut aproape patru ani și după îndelungate și laborioase cercetări soluția a fost găsită. Modificatorul de frecvență pentru reglarea turațiilor mașinilor asincrone creat la facultate se află într-un stadiu avansat. Așadar nu va mai trece multă vreme pînă cînd inșiși constructorii de motoare asincrone se vor putea plimba cu tramvaiul gîndind la orice altceva decît la dificultățile provocate de turațiile motoarelor asincrone.

Consfătuire de producție la Uzina de motoare electrice din Reșița. În centrul dezba-

E. DASCĂLU

(Continuare în pag. 4)

terilor, o delicată problemă de sudură electrică. Vorbitorii subliniază însemnătatea sudurii electrice în realizarea planului unei. Nimeni n-o contestă. Dar nimeni n-a găsit încă remediul pentru înlăturarea încărcării nesimetrice a rețelei trifazate de către transformatoarele de sudare. Reieșea limpede (limpede pentru oameni de specialitate, evident) că nu era vorba doar de născocirea vreunui dispozitiv, de vreo oarecare modificare mărunță, ci de o concepție tehnică nouă în sudura electrică. Era nevoie de intervenția teoriei, a științei.

Ecoul dezbaterilor de la Reșița a ajuns pînă la Timișoara, la catedra de mașini electrice, solicitată să concluzioneze cu consiliul tehnic al întreprinderii pentru găsirea soluției celei mai bune.

În momentul de față, Ministerul Construcției de Mașini se află în posesia unei documentații ca răspuns la problema ridicată în pomenita consfătuire de producție.

Între uzina „Electromotor” din Timișoara și catedra de mașini electrice despre care am mai vorbit există o veche și temeinică prietenie. Sobră, fără efuziuni lirico-sentimentale, ci plină de dinamism, prietenia aceasta aduce celor doi parteneri multilaterale satisfacții.

Cu ajutorul tovarășului Alex. Popovici, directorul „Electromotorului”, și al inginerului B. Oprendeck, șef de lucrări la catedră, ne-am lămurit o seamă de lucruri interesante în legătură cu fundamentul acestei prietenii.

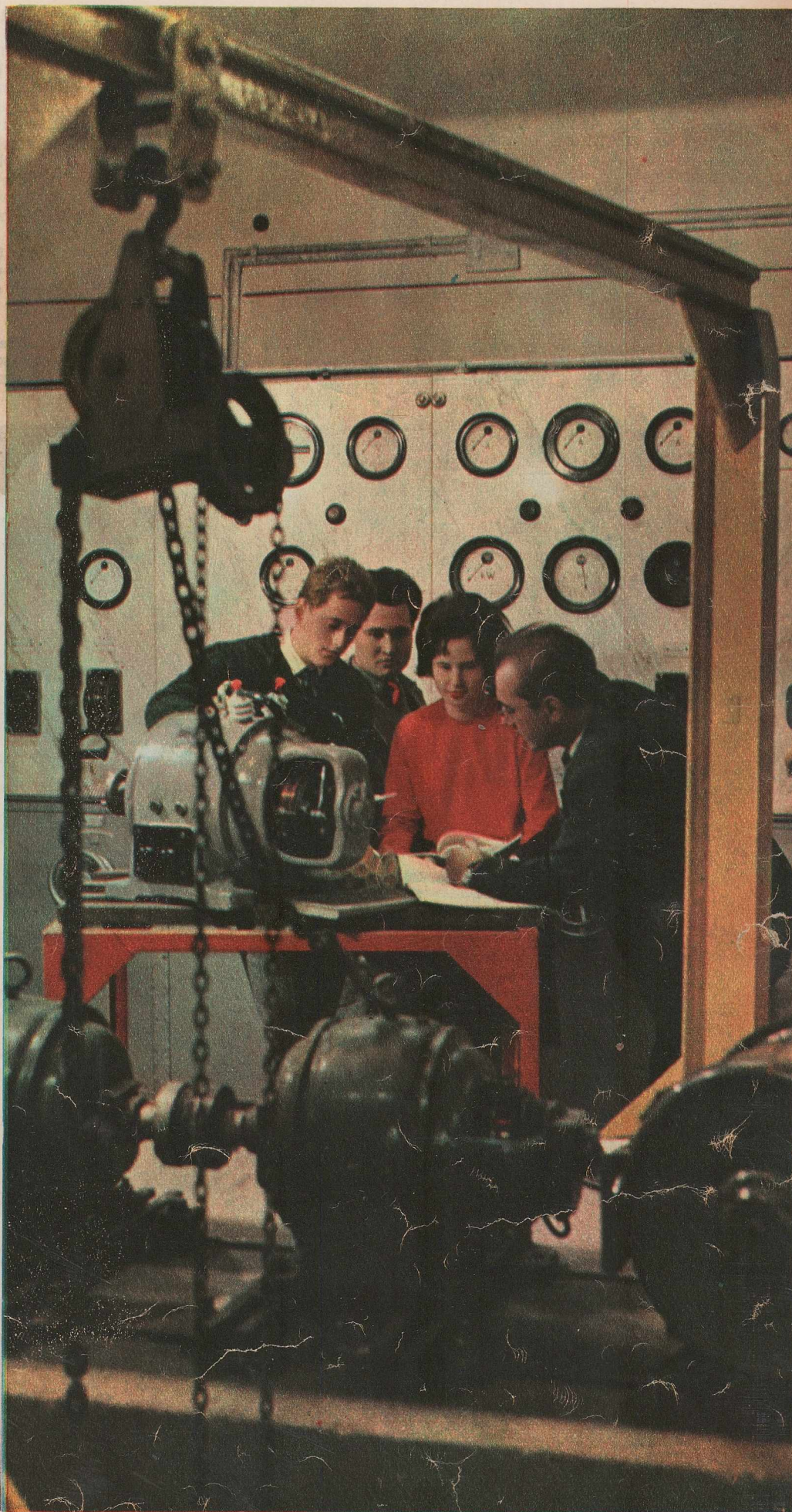
Motoarele asincrone produse de „Electromotor” sînt cunoscute și apreciate nu numai la noi în țară, ci și în multe țări unde le exportăm. În căutarea de noi și noi căi pentru îmbunătățirea calitativă a produselor, colectivul a introdus în planurile de măsuri tehnico-organizatorice, ca și în planul de inovații, o seamă de prevederi menite să ridice necontenit indicii de calitate a motoarelor. Conform indicațiilor date de partid, cei mai buni ingineri din întreprindere își pun cunoștințele și priceperea lor în slujba muncii de proiectare. Sînt totuși unele cazuri cînd obiectivul vizat în plan depășește — prin profunzimea cercetării științifice — posibilitățile interne din întreprindere, oricît de bine pregătiți ar fi inginerii de aci; în asemenea cazuri intervine prietenia cu facultatea. Mai întîi sub forma prozaică (dar necesară) a unor convenții care precizează obligațiile reciproce. După care, în planul de activitate al catedrei apar obiective similare cu cele din planurile „Electromotorului”. Și așa se nasc fructuoase studii și cercetări de laborator, experiențe, încercări etc. la care participă ingineri și tehnicieni din uzină, cadre didactice și studenți din facultate. Iată cîteva din roadele prieteniei:

Metodă pentru determinarea curbei cuplului la mașini asincrone. S-ar putea traduce așa: găsirea unui mijloc de control calitativ, de mare eficiență, al motoarelor. S-a găsit o asemenea metodă. Lucrarea a fost înalțată și la oficiul de stat pentru invenții spre a fi brevetată. Deocamdată însă, „Electroprecizie” din Săcele a cerut fără întîrziere documentația pentru a studia și ea noua metodă.

Reostat autoreglabil cu efect pelicular. Sau: un dispozitiv simplu și ieftin care să-l înlocuiască pe cel complicat și scump pentru pornirea mașinii asincrone. De o mare eficiență economică, dispozitivul realizat a fost preluat recent pentru studiu și adaptare și de „Electroputere” Craiova.

Metodă pentru debavurarea tolelor în construcția mașinilor și aparatajului electric. Adică, părăsind metoda „clasică”, care constă într-o debavurare mecanică (cu ajutorul polizorului) cercetătorii din facultate, împreună cu specialiștii din fabrică, au mers pe o cale

Cercul științific studentesc, sub conducerea șefului de lucrări B. Oprendeck (dreapta) și a preparatoarei Dolna Irhaș, deținătorul unui premiu I pe țară la seminarul național al cercurilor științifice studentești (București, 1963).

cu totul originală, care îmbunătățește mult întregul proces tehnologic de fabricație a motoarelor. Verificată pe loturi mari de mașini, metoda a dat rezultate.

De altfel, asemenea convenții catedra a încheiat nu numai cu „Electromotor“, ci și cu Uzina de motoare electrice Reșița. Potrivit acestora, catedra a efectuat trei studii pregătitoare pentru proiectarea agregatelor destinate hidrocentralei de pe Argeș, un studiu pentru proiectarea unor mașini speciale de mare putere ș.a.m.d.

— Din tot ce ne-ați spus — ne adresăm inginerului Opredeck — reies limpede avantajele ce rezultă pentru unitățile industriale cu care aveți convenții. Mai puțin clar însă apar cele de care se bucură catedra.

— De ce? — se arată surprins interlocutorul nostru. Vă închipuiți oare că am putea organiza procesul de învățământ la nivelul cerințelor actuale fără a-l îmbina cu problemele cele mai arzătoare ce se nasc nemijlocit în fabrică, în producție? Ce fel de ingineri ar ieși de pe băncile institutului dacă ei n-ar cunoaște încă din anii de stu-

gresul industriei constructoare de mașini asincrone, pe linia îmbunătățirii calității lor.

Cercurile științifice ale politehnicienilor timișoreni au îmbrățișat alte multe și interesante teme legate de producție. Printre acestea: folosirea semiconductorilor (efectul Hall) în scopuri industriale — lucrare solicitată pe șantierul Combinatului siderurgic Galați; mașini electronice de calcul ultrarapid; lucrări privind rețele de transport ale curentului electric și multe altele.

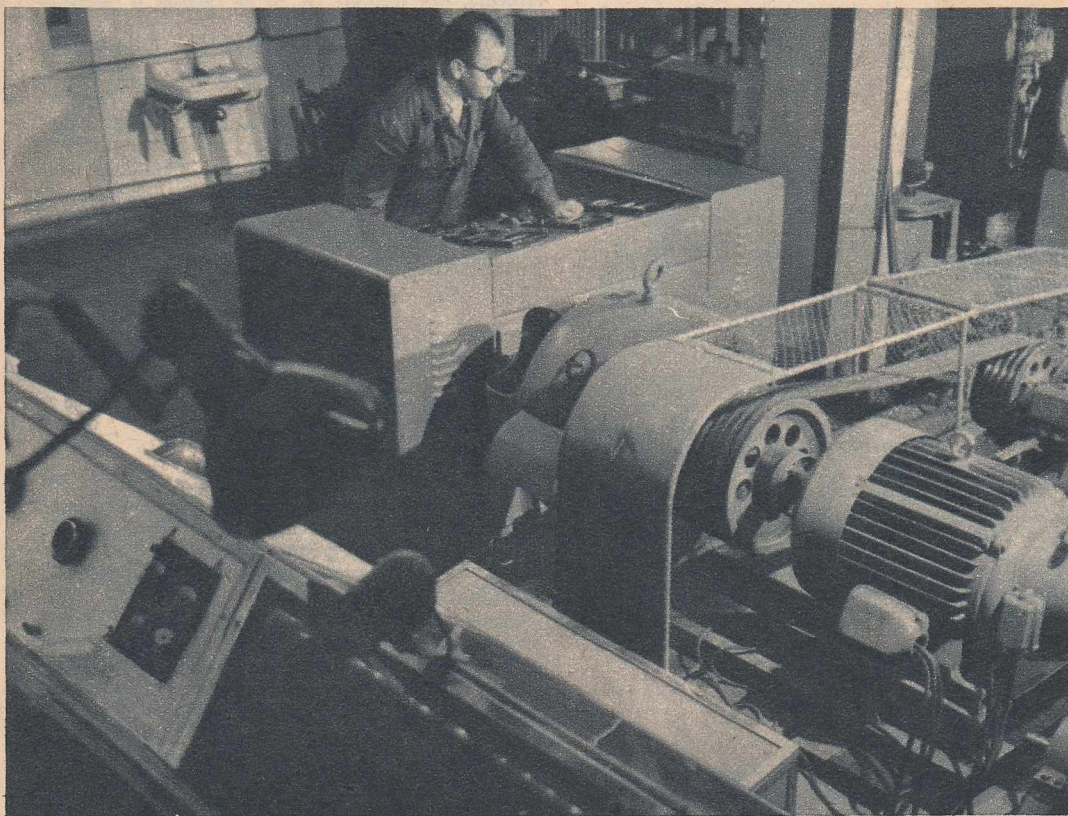
Vizităm laboratorul catedrei de electronică și automatizări. Sîntem conduși de șeful catedrei, profesorul Alexandru Rogoian, prorector al institutului. Cu legitimă mîndrie, domnia-sa ne prezintă o mică capodoperă tehnică, rod al muncii colective a cadrelor didactice și studenților. De fapt, capodopera se prezintă singură. După ce i s-a introdus fișa-program, pe un mic ecran asemănător celui de televiziune apare în puncte strălucitor-luminoase: CETA și dedesubt I.P.T. (Institutul politehnic Timișoara).

CETA este o „memorie“ experimentală.

Se cere: să se determine locul de naștere al proiectului.

Nu, nu. E inutil să mai faceți calcule. Octavian Tașcău se va întoarce zilele acestea ca inginer la „Electromotor“, de unde, acum cîțiva ani, a plecat ca muncitor. Unde vreți să se fi născut ideea proiectului său de diplomă decît din frămîntarea colectivului în care a trăit și va trăi Tașcău? La ce l-au trimis tovarășii săi să învețe, dacă nu să le dea un sprijin mai serios în muncă? Găsirea unei metode pentru măsurarea turației micromotoarelor e o sarcină pe care colectivul a încredințat-o lui Octavian Tașcău, fost muncitor, actualmente inginer. Iar sarcinile — oricine o știe — trebuie îndeplinite întocmai și la timp.

Și pentru că a venit vorba de proiectul de diplomă, să amintim și rotoscopul. Că merită. Absolventul Ștefan Pethő și-a ales ca proiect de diplomă conceperea și construcția unui rotoscop, a unui adaptor oscilografic pentru controlul în serie foarte mare a micromotoarelor cu colector. Știți ce soartă a avut acest proiect de diplomă? Să

Printre alte numeroase lucrări științifice efectuate de studenți se află și metoda determinării curbei cuplului la mașini asincrone, pe care o vedeți aplicată în una din secțiunile uzinei „Electromotor“ din Timișoara.

diu cărui scop practic îi este destinată învățătura lor? Alături de practica în producție, participarea studenților la lucrările de cercetări ale catedrei în legătură cu problemele de producție constituie laturi importante ale formării lor ca viitori ingineri.

Am înțeles și mai bine acest lucru atunci cînd ni s-a arătat că activitatea cercurilor științifice studențești este orientată tot în direcția familiarizării studenților cu problemele producției.

Un exemplu. Politehnicienii timișoreni au prezentat la Cel de-al III-lea seminar național studențesc pentru lucrări de electrotehnică-automatică-electronică (București 1963) tema intitulată „Metodă statistică pentru interpretarea datelor controlului de serie al mașinilor asincrone“. A obținut premiul I pe țară, lucru remarcabil, desigur. Dar plin de semnificație e faptul că lucrarea premiată face parte dintr-un studiu aplicativ mai larg (folosirea mașinilor electronice de calcul pentru controlul de producție de mașini electrice), nemijlocit legat de pro-

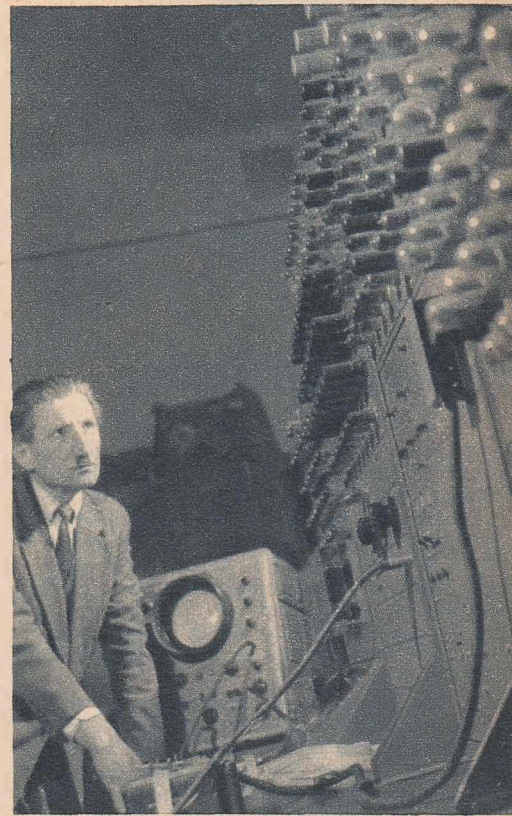
dușorul de viteza cu care calculează, CETA prezintă însemnătatea de a fi prima încercare de acest fel care folosește miezuri de ferite fabricate la noi în țară, conform unei concepții științifice românești și din materii prime existente la noi.

Înainte de a ne despărți, CETA este invitată discret să-și amintească de anul trecut ceva... politico. CETA se execută fără mofuri și pe ecranul ei apar în puncte strălucitor-luminoase: LA MULȚI ANI!

Mulțumim CETEI pentru urare. Mulțumim prorectorului Rogoian pentru amabilitatea de a ne fi prezentat interesantul laborator unde se plămădesc idei tehnice îndrăznețe, un laborator cu ferestrele larg deschise spre viitor...

În plină atmosferă universitară să ne închipuim acum că ni se dă și nouă o problemă spre rezolvare.

Datele: Octavian Tașcău; tema proiectului de diplomă: „Metode de măsurare a turației micromotoarelor“.

Profesorul Alex. Rogoian în fața complicatei scheme a memoriei cu miezuri de ferite.

v-o spunem noi. A devenit o inovație de certă valoare, aplicată cu succes la „Electromotor“. Rotoscopul lui Pethő este — după părerea multor specialiști — mai bun și, evident, mai ieftin decît piesa corespunzătoare din import. Superstițioșii ar spune că tinărul absolvent a călcat cu dreptul...

Am plecat din mijlocul politehnicienilor timișoreni, cadre didactice și studenți, cu impresii bogate și observații multe. Dacă am pune între ele semnul plus, am trage o linie și le-am aduna, rezultatul ne-ar arăta în primul rînd că în facultățile Institutului politehnic din Timișoara se duce o activitate complexă și multilaterală, organizată și planificată pentru traducerea în viață a prețioaselor indicații de partid cu privire la sarcinile oamenilor de știință în introducerea cuceririlor științei și tehnicii moderne în economie.

E. DASCĂLU
Fotografiile de S. STEINER

Un sat strategic.

Un bilanț edificator

Săptămânalul american „Newsweek” publică un articol în care încearcă să schițeze bilanțul înfringerilor suferite în Vietnamul de sud de către guvernarea de la Saigon și sprijinitorii lor. Deplângând aceste înfringeri, „Newsweek” afirmă: „În cursul anului trecut, Vietcongul (Frontul național de eliberare care controlează un teritoriu cu o populație de 7 milioane de oameni — n.n.) a capturat de la soldații vietnamezi 7.500 de arme de cea mai bună calitate, fabricate în S.U.A.

Și mai îngrijorătoare este situația satelor strategice pe care, atât defunctul Ngo Dinh Diem, cât și generalul american Paul D. Harkins le considerau cândva cel mai bun mijloc de apărare. Numai în luna noiembrie a anului trecut, într-o singură provincie, 75 la sută dintre ele au fost invadate. În regiunea deltei fluviului Mekong, care aprovizionează Saigonul, unitățile de guerilă sînt acum mai puternice decît pe vremea cînd erau francezii în Vietnam, iar în 13 provincii ale țării trupele de guerilă reîmpart pămîntul și recrutează întăriri, acționînd ca autorități legale.

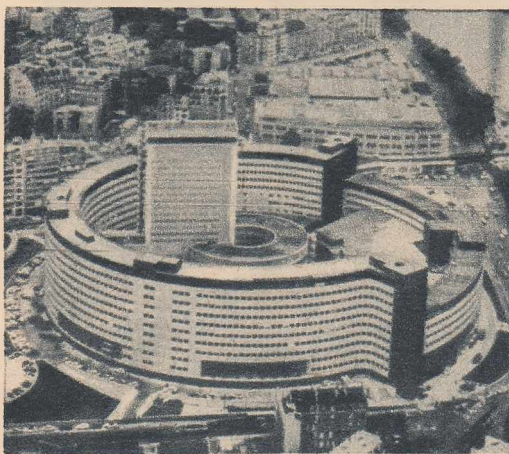
Operînd în batalioane extrem de mobile, de cîte 450 de oameni, Vietcongul poate depăși astăzi, în ce privește capacitatea de luptă, cele mai bune trupe vietnameze guvernamentale...

Fără îndoială că planul Vietcongului are în vedere intensificarea incursiunilor bazate pe strategia loviturii urmate de repliere, pînă cînd Saigonul va fi izolat de restul țării și apoi să treacă la un război de uzură.

Că un astfel de rezultat este posibil o confirmă însuși conținutul mesajului ministrului american al Apărării, Robert McNamara, adresat generalilor vietnamezi, în urmă cu două săptămîni. De fapt McNamara spunea: «o dată cu anotimpul secetos... dați uitării îngrijorarea pricinuită de pierderi și purtați războiul ca și cum ar fi ultima voastră șansă. Căci s-ar putea foarte bine să fie chiar așa». Dar sfatul lui McNamara se referea numai la una din problemele guvernului sud-vietnamez...

Or, problema cea mai grea pentru guvernul

lui Duong Van Minh este ostilitatea pe care o manifestă populația din Vietnamul de sud față de el. „Este limpede — conchide „Newsweek” — că războiul vietnamez, care costă pînă acum Statele Unite 3 miliarde de dolari și care înghite și în prezent 1.500.000 de dolari pe zi sub formă de ajutor, nu este cîștigat. Iar ceea ce e necesar pentru a-l cîștiga nu rezidă numai în multe tunuri sau într-o strategie mai bună, ci în ceva care este cu mult mai greu de obținut”

Scrisoarea unui grup de intelectuali francezi

Recent, conducerea Radiodifuziunii franceze a hotărît o reducere cu 30 la sută a bugetului destinat emisiunilor radiofonice artistice. Aceasta va avea drept consecință reducerea la jumătate a emisiunilor literare, dramatice și muzicale, suprimarea concertelor date de orchestrele din provincie, interzicerea retransmiterii festivalurilor. Un grup de reprezentanți ai intelectualității franceze a publicat o scrisoare în care, exprimîndu-și dezacordul față de aceste măsuri, atrage atenția asupra faptului că „se manifestă tot mai mult tendința de a uita că radioul nu este numai un instrument de informare ci și de culturalizare... Diminuarea spațiului rezervat creației artistice va reduce în mod practic la zero posibilitățile de a se comanda și realiza opere originale dramatice, muzicale sau literare”. Apoi, se amintește faptul că această măsură e luată concomitent cu darea în folosință a noii baze a Radiodifuziunii (în fotografia de sus), cea mai costisitoare din Europa — 20 de miliarde de franci vechi — realizare despre care se credea că va marca un mare avînt al Radiodifuziunii franceze.

Arătînd că scăderea nivelului calitativ al programelor radiofonice duce la îndepărtarea marii mase a ascultătorilor, reprezentanții intelectualității franceze avertizează asupra „gra-

velor consecințe ale dispozițiilor deja aplicate sau care sînt preconizate pentru un viitor apropiat și care, încă de pe acum, pun în primădie atât pe plan național cît și pe plan internațional strălucirea și chiar existența culturii franceze... Dacă trebuia întreprinsă vreo reformă, eră necesar ca ea să devină o operație distructivă?”

Scrisoarea de protest intitulată „Metamorfoza opiniei” e semnată de peste 200 de scriitori și creatori de artă printre care: Louis Aragon, Armand Lanoux, François Mauriac, Jean Effel, André Jolivet, Claude Roy, Samuel Beckett, Pierre Seghers, Jorge Semprun, Françoise Sagan, André Spire, Raymond Aron, Jean-Louis Barrault, René Clair, Eugène Ionesco, Marguerite Long, André Maurois, Darius Milhaud, Jean Rostand, Alain Robbe-Grillet și alții.

O problemă spinoasă: numele!

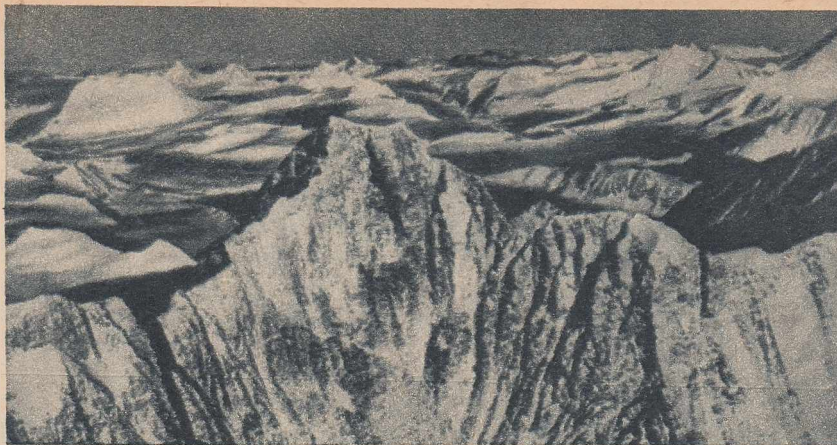
Cartea care a cunoscut în ultima vreme cel mai mare succes de librărie în Danemarca este o lucrare menită să ajute pe cei care nu au suficientă fantezie pentru a născoci un nou nume. Volumul oferă, în ordine alfabetică, o sumedenie de nume noi...

După cum afirmă ziaristul danez Manfred Mechow, peste trei sute de mii de danezi sînt nemulțumiți de numele de familie moștenite și doresc să dobîndească altele. Aceasta nu se datorează însă capriciului sau modei, ci izvorăște din faptul că în Danemarca există sute de mii de Hanseni, Jenseni, Sørenseni și mulți alții ale căror nume se confundă. Din această cauză chiar și acei care nu doresc să-și schimbe numele sînt siliți ca, la locul lor de muncă, să adopte totuși un nume care să nu poată fi confundat cu omonimii respectivi. Cu numele adoptat ei semnează în statele de plată, cu acest nume de împrumut sînt recunoscuți de tovarășii de muncă, pînă ce, cu timpul, schimbarea se oficializează de la sine.

Dacă se răsfoiește cartea de telefon a orașului Copenhaga se constată că numele Hansen ocupă 208 coloane; Nielsen — 204; Jensen — 190; Andersen — 120; Petersen — 114... Pentru a se ușura oarecum găsirea numărului de telefon al unuia dintre cei douăsprezece mii de Hanseni, de pildă, cartea îi grupează după profesioni.

Cunoscînd toate acestea nu mai apare atît de surprinzătoare căutarea de care se bucură „cartea cu nume noi”. Candidatul la schimbarea numelui consultă volumul, apoi plătește o taxă de patruzeci de coroane și din acel moment Hansen se preschimbă în Eregt sau alt nume. Noul nume este luat în evidență pentru ca să nu mai poată fi atribuit și altor persoane.

Adoptarea unui nou nume este, pe cît se pare, o treabă destul de ușoară. O condiție însă se cere respectată: noul nume trebuie să aibă... rezonanță daneză. Deci Hansen nu poate deveni niciodată Schmidt, Niedertupfinger sau Meclidy...

De multe ori analizele de laborator constată ineficacitatea unor medicamente.

Congres ne-obișnuit

Ancheta unei comisii senatoriale a stabilit că cetățenii S.U.A. cheltuiesc anual 250 milioane de dolari pentru medicamente lipsite de valoare terapeutică, iar un miliard de dolari sînt cheltuiți pentru tratamente de întinerire și slăbire, pentru tincturi, vitamine, hormoni, injecții etc. cam de aceeași „eficacitate”.

Referindu-se la această situație, ziarul vienez „Die Presse” arată că una din cauzele pentru care americanii cheltuiesc sume atât de mari pentru vraci și pentru leacurile lor înșelătoare rezidă în costul ridicat al tratamentelor medicale și spitalicești, precum și al medicamentelor. Potrivit anchetei Congresului american s-a stabilit de pildă că în timp ce costul fabricării a o mie de tablete dintr-un anumit somnifer revine producătorului la 65 de cenți, ele sînt vindute farmaciilor cu 39,50 dolari, iar bolnavii trebuie să le cumpere la prețul de 65,38 dolari...

Nu demult, Asociația medicilor și Agenția pentru medicamente de pe lângă guvernul federal s-au întrunit la Washington într-un „Congres împotriva șarlataniei” pentru a dezbate cele stabilite de ancheta comisiei senatoriale cu privire la industria farmaceutică.

Dr. Annis, președintele Asociației medicilor, a arătat într-un referat prezentat congresului că „Krebiozonul”, medicamentul „miraculos” la care au recurs mii de bolnavi de cancer, este de fapt cea mai mare escrocherie a secolului. De curînd el a fost declarat de Agenția pentru medicamente și alimente ca fiind „complet ineficac”. Pe lângă ineficiența și prețul lor ridicat, multe dintre leacurile și aparatele puse în vânzare sînt adesea chiar foarte vătămătoare. De exemplu, așa-zisele „droguri sufletești”, menite chipurile să dea energie persoanelor lipsite de voință, dăunează organismului și lasă adesea urme de nevindecat.

În cadrul aceluiași congres, funcționari ai Ministerului Sănătății au prezentat nu mai puțin de 60 de diferite „aparate de vindecat”. Astfel, a fost prezentat „Magnetroneul”, aparat pentru vindecarea reumatismului, care, supunînd pacientul unor șocuri electrice, ar avea darul de „a-l transpune într-o astfel de stare sufletească încît să-și dea seama că se simte mult mai bine”...

Trecînd la producția de masă a acestor aparate, fabricanții lor desfășoară o zgomotoasă reclamă prin presă, radio și televiziune pentru momirea cumpărătorilor naivi. Așa se explică, de pildă, cum o firmă din Chicago a reușit ca într-un timp scurt să vîndă cinci mii de „mașini de diagnosticat” la prețul de 875 de dolari bucata.

Se va topi gheața Antarciticii?

Referitor la expediția întreprinsă de grupul de savanți sovietici și francezi care nu demult s-au imbarcat pe nava sovietică „Estonia” spre baza „Mirmii”, comentatorul francez Pierre Juin scrie despre programul și obiectivele acestui important asalt științific asupra tainelor Antarciticii.

Timp de 7-8 săptămîni geofizicienii, glaciologii, topografii și inginerii electroniști vor culege din acest imens laborator natural date și materiale care vor contribui la găsirea unui răspuns întrebării: calota glaciară a Antarciticii se îngreunează sau, dimpotrivă, are tendința de a se topi?

În expedițiile sovietice precedente s-au cules date asupra temperaturii din tot cursul anului, a abundenței căderilor de zăpezi și a grosimii gheții în diferite locuri. Sondajele au revelat că soclul stîncos al Antarciticii suportă uneori o crustă glaciară groasă de 4.000 m. Dar pentru a putea scrie istoria ultimelor milenii și a prevedea viitorul climatic al Pămîntului, știința trebuie să descopere noi date.

Se știe că acum 160 de milioane de ani marea deșert alb se bucura de o climă subtropicală și că glaciațiunile succesive au modificat în mai multe rînduri fața planetei. Deci nu e lipsit de importanță să aflăm dacă evoluția actuală a Antarciticii va duce spre o nouă glaciație sau spre o topire a ghețurilor. În acest caz nivelul oceanelor s-ar ridica cu circa 60 m, continentele ar fi parțial înecate, iar majoritatea metropolelor ar dispărea sub apă.

Înfruntînd timp de 50 de zile viscolul nemilos, un detașament de oameni curajoși va studia legile formării ghețurilor. Specialiștii francezi sînt înarmați cu un telurometru, instrument de măsură de tipul radarului, pe care l-au experimentat în Arctica, iar cercetătorii sovietici vor examina rezultatele analizelor izotopice a gheții „carotate” la diferite adîncimi. Savantul Albert Bauer și-a propus să transporte în Franța o tonă de mostre de gheață, din a căror analiză se vor putea deduce fenomenele atmosferice desfășurate odinioară pe continentul antarctic.

Printre obiectivele expediției glaciologice sovieto-franceze — întreprinse în cadrul celor doi „Ani internaționali ai Soarelui calm” inaugurați la 1 ianuarie 1964 — se mai numără: explicarea influenței meteorologice pe care o exercită Antarcitica asupra regiunilor îndepărtate ale globului prin intermediul curenților aerieni și oceanici, studiul raporturilor dintre Soare și frig. Expediția va prilejui totodată o fructuoasă cooperare științifică internațională.

În jurul unei dispoziții

După cum relatează publicația ilustrată „Revue”, care apare la München, din documentele oficiale de ocrotire a tineretului din R. F. Germană reiese că, în fiecare zi, treizeci de tinere fete părăsesc pe ascuns casa părintească. „Revue” deplînge faptul că anual zece mii de fete își caută norocul vagabondînd pe străzi, în pericol la fiecare pas de a fi ademenite.

Referindu-se la aceeași situație, revista „Zeit im Bild” consideră că multe din miile de fete

din R. F. Germană care-și părăsesc căminul părintesc visează să parvină pe o cale ușoară, ca urmare a influenței exercitate asupra lor de filme, de o anumită literatură, cît și de povestirile senzaționale din revistele ilustrate occidentale. Nu este de mirare că numeroase fete sînt implicate în scandalurile de moravuri care ajung la cunoștința opiniei publice. Fiecare săptămîină, scrie revista, aduce noi cazuri.

În urma numeroaselor scandaluri și a protestelor opiniei publice, Ministerul federal al muncii a dat o dispoziție potrivit căreia „activitatea” tinerelor în baruri, circumi, localuri de noapte nu poate fi admisă decît dacă fac parte din „personalul de serviciu”. Ca urmare, scrie „Zeit im Bild”, tineretele fără angajament care pînă atunci făceau strip-tease ca „amatoare” pot deveni profesioniste chiar de la vîrsta de 16-17 ani angajîndu-se „fete de ser-

viciu” în localurile respective. Un reporter al săptămînalului „Vorwärts”, dorind să obțină unele explicații în legătură cu lacunele pe care le prezintă dispozițiile ce reglementează angajarea fetelor în localuri rău famate, s-a adresat unui factor de răspundere din Ministerul pentru problemele tineretului și familiei care a declarat reporterului că articolul 2 al constituției federale garantează dreptul alegerii libere a profesiei și a locului de exercitare a ei. „De aceea nici nu se poate măcar stabili cîte tinere între 18 și 21 de ani lucrează în baruri, localuri de noapte și alte localuri rău famate”...

„Operațiunea canonică”

În partea răsăriteană a protectoratului britanic Aden se află sultanatul Mahra, care ocupă o vastă regiune de deșert, înaintînd aproximativ două sute de mile în oceanul de nisip din sudul Peninsulei Arabe. Conducătorul formal al populației de aici este considerat sultanul din Socotra, subordonat protectorilor englezi. Locuitorii sultanatului Mahra nu s-au supus însă nici sultanului și nici regimului de protectorat englez instaurat în Aden din 1886.

Recent în sultanatul Mahra a avut loc o stranie desfășurare de trupe — o companie a legiunii de beduini din Hadramaut, condusă de ofițeri englezi și protejată de o canonică britanică a ocupat regiunea de litoral și a construit acolo fortificații. Motivul? Săptămînalul londonez „Observer”, care a relatat faptul sub titlul semnificativ „Operațiunea canonică”, scrie că scopul principal al acesteia a fost asigurarea „protecției intereselor companiei petroliere „Pan American Hadramaut Oil Co”, filială a trustului american „Standard Oil of Indiana”, care desfășoară lucrări de prospecțiuni geologice în partea de nord a sultanatului Mahra, în apropierea frontierei cu Arabia Saudită”.

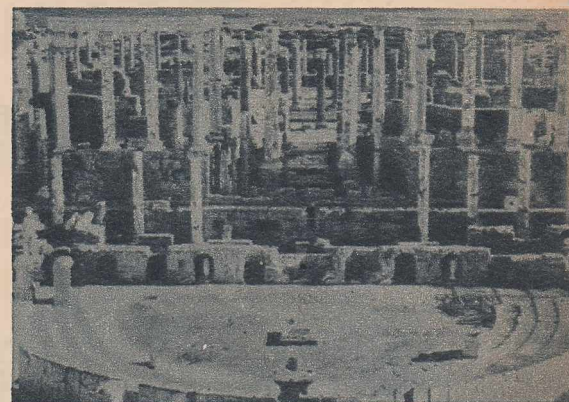
Interesul arătat de compania americană se explică — așa cum arăta „Observer” — prin faptul că „prospecțiunile geologice și seismice efectuate de aceasta au dat rezultate promițătoare (sublinierea ns.) și în curînd se va începe forajul”. Iar interesul manifestat de britanici prin această „operație-canonică” își are substratul în faptul că veniturile provenite din petrolul găsit pe teritoriul oricărui sultanat din cadrul federației urmează să fie administrate de aceasta — adică, în ultimă instanță, de Anglia...

BĂ ÎMPOTRIVA

Patru puncte în marea de nisip. Sînt geologii care vor explora înfundurile ascunse pentru a le afla bogățiile. Poate nu pește multă vreme, chiar în acest loc vor răsări sonde, uzine, grădini.

Regiunile aride și semiaride de pe glob ocupă o suprafață echivalentă cu aceea a Africii și Australiei la un loc. Dar știința veacului XX pune la îndemina omului noi și noi metode ingenioase — unele în curs de înlăuntrire, altele în fază de proiect — pentru a duce cu succes

Aci, pe coasta Tripolitanelei, a înflorit cu milenii în urmă vestita Leptis Magna. Situația în centrul unei regiuni roditoare, ea a fost una din cele mai frumoase cetăți ale Africii romane. Astăzi, ruinele se află în plin deșert: pustiu a înaintat spre nord...

TĂLIA

DEȘERTULUI

„Unde e apă, acolo e viață” — iată un adevăr cristalizat în proverbele tuturor popoarelor care trăiesc în deșerturi. Îl rostesc și locuitorii Karakumului, „țara nisipurilor negre”, și tuaregii Magrebului, și semințiile ce colindă pustiuul Kalahari, și băștinașii marelui deșert australian.

Dar dacă cerul senin ce se boltește deasupra imenselor zone aride se arată vitreg, nelăsând să cadă decât rare și sărace ploi rezezi, unde să găsești apă? Desigur, în adâncul pământului, sub învelișul fierbinte al nisipurilor. Aici au aflat-o oamenii deșertului, timp de milenii, săpind puțuri adânci și întortocheate galerii subterane. Dar, de cele mai multe ori, apa dobândită pe această cale se dovedește neîndestulătoare nu numai pentru o agricultură intensivă, dar chiar pentru a astîmpăra setea omului și a cămilei. Să nu uităm, în adevăr, că la 50° Celsius, în Sahara sau în Kalahari, nevoile minime de apă ale unui om se ridică zilnic pînă la 10 litri.

Și, totuși, în multe dintre ținuturile aride ale globului se găsesc nefolosite bogate vine de apă, în adâncurile pământului. În unele părți ale Saharei, de pildă, ele au fost identificate la adâncimi variind între 150 și 300 metri și reprezintă rezerve potențiale pentru organizarea unor sisteme complexe de irigație și aspersie. Rezervoarele subterane de apă nu au fost însă decât în mică parte studiate — și numai în unele zone continentale mai mult explorate de geologi. Intinse zone

Peste 20 de milioane de locuitori trăiesc în vasta regiune din nord-estul Braziliei denumită „Poligonul setei și foamel”, care acoperă o suprafață cam de patru ori mai mare decât țara noastră. În fotografie, un fermier contemplând resturile turmel sale, moarte de sete.

Mihai Gheorghe ANDRIEȘ

(Continuare în pag. 10)

au rămas încă necercetate, ele putând să ascundă multe surprize. De pildă

UN GEAMĂN AL NILULUI... SUB NİL

Acum câțiva ani hidrologii au identificat în Egipt un curs subteran al Nilului, ce-și poartă apele la adâncimi de 100 până la 500 de metri sub matca fluviului, cale de peste 1.000 de km. Acest Nil nevăzut curge lent spre delta geamănului său...

Specialiștii au calculat că, din acest rezervor subteran s-ar putea pompa — cu ajutorul unui sistem hidrotehnic relativ simplu — circa 1.400 de milioane de metri cubi de apă anual, cantitate ce ar asigura irigarea a 45.000 până la 100.000 de hectare. Astfel, circa opt milioane de persoane ar putea trăi într-o zonă în care azi domnesc doar ierburile palide, spinoase, ale pustiului. Este adevărat că apa aceasta nu ar fi în întregime disponibilă pentru irigație, o parte din ea fiind necesară pentru echilibrarea hidrostatică a debitului fluviului de la suprafață.

Dar nu numai în continentul african există atari rezerve subterane. Sondele acustice ale geologilor le-au semnalat prezența și în subsolul pământurilor aride din Asia Centrală și în Extremul Orient. În Kazahstan, în Asia Centrală și în Transbaikalia a fost descoperită o vastă rețea de ape subterane, întinsă cât șase mări Azov la un loc. Astfel de rezervoare tănuite au mai fost depistate și în deșertul din vestul Mongoliei centrale, cât și în provinciile chineze Sinkiang, Kansu,

Tingai, Șansi și Ningsia. O rețea de râuri subpământene a fost descoperită și în pustiul Taklamakan. În fine, șase mari bazine de ape subterane se găsesc în Australia, cel mai important dintre ele aflându-se în regiunile răsăritene ale continentului, zonă în care au fost săpate pînă în prezent 5.000 din cele 7.000 de fântini arteziene cîte există pe cel de-al cincilea continent.

MUNȚII DE GHEAȚĂ PUȘI LA LUCRU

O altă rezervă de apă o constituie masele ghețarilor și ale zăpezilor eterne din munții înalți care limitează unele deșerturi din Asia. Apa încrămăciată în trupul uriaș al ghețarilor așteaptă să fie descătușată și să-și reînceapă ciclul întrerupt. Ghețarii pot alimenta cu apă pământuri aride care, avînd asigurate umiditatea necesară, s-ar transforma în ogoare și grădini fertile.

Această perspectivă nu trebuie considerată doar ca o ipoteză optimistă sau ca un plan îndrăzneț. Jaloanele acestei acțiuni le-au împlinit nu demult cercetătorii sovietici care au inițiat măsuri complexe în vederea topirii unor ghețari din munții Tianșan și a folosirii apelor rezultate pentru irigarea ținuturilor aride din vale. Această încercare cu totul neobișnuită a fost dusă la bun sfîrșit cu ajutorul hidrologilor, aviației și... al Soarelui.

O escadrilă de avioane a lansat de la o mică înălțime deasupra coamei ghețarilor vizați un nor de cărbune pulverizat care, așternându-se într-un strat compact pe gheață, a constituit un uriaș covor

negru. Acesta a absorbit razele solare, ridicînd sensibil temperatura straturilor de aer înconjurătoare și determinînd astfel topirea straturilor superioare ale masei de gheață. Repetîndu-se de cîteva ori aceste operațiuni în timpul sezonului secetos, s-au colectat în canale și rezervoare mari cantități de apă pentru irigarea cîmpurilor.

Acțiunea a avut un caracter experimental limitat. Ea deschide însă perspective hidrologilor și agricultorilor de mîine, demonstrînd marile posibilități ce le oferă ghețarii continentali pentru irigarea deșerturilor limitrofe.

SOARELE ÎMPOTRIVA DEȘERTULUI

Printre sursele de energie care pot fi utilizate în bătălia împotriva deșertului trebuie menționat, în primul rînd, oarecum paradoxal, tocmai Soarele, pe drept cuvînt numit de savanți cea mai mare centrală nucleară din lume. În adevăr, în fiecare minut, el radiază în spațiul cosmic o uriașă cantitate de energie. Este adevărat că din această cantitate planeta noastră primește doar o

particică, și anume $\frac{1}{2.200.000.000}$

energie cu care, totuși, s-ar putea încălzi de la zero grade pînă la vaporizarea completă o cantitate de patru miliarde tone de apă! Aceasta reprezintă o cantitate de energie echivalentă cu cea care ar fi furnizată de 85 milioane de hidrocentrale de tipul celei instalate la Kuibîșev (U.R.S.S.), a cărei putere este de 2.100.000 kilowați.

Utilizarea căldurii solare în scopuri practice constituie preocuparea

noii ramuri a energiei, helioenergetica, iar unul din obiectivele ei de bază constă în convertirea directă a energiei solare în energie electrică.

Bateriile solare cu semiconductori marchează o nouă și interesantă etapă în energetica mondială. Cristalele de siliciu deschid largi perspective, cu atît mai mult cu cît rezervele planetare de siliciu sînt practic inepuizabile.

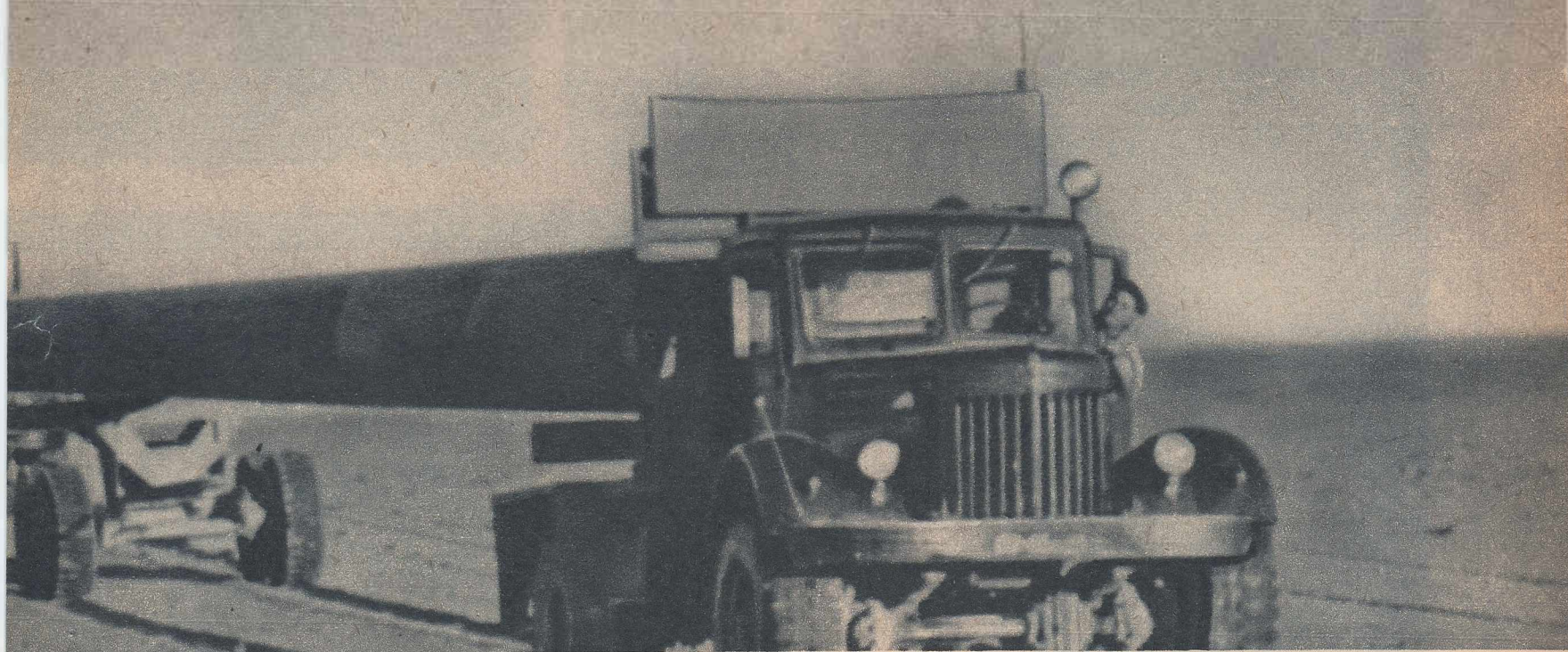
S-a calculat că dacă s-ar acoperi cu baterii solare numai o zecime din aria deșertului Karakum, s-ar obține energie suficientă pentru toate necesitățile Uniunii Sovietice. Este ușor de închipuit ce s-ar putea realiza utilizîndu-se spațiile nemărginite ale Saharei și ale altor regiuni similare.

Ce frînează extinderea helioelectrostațiilor și în general introducerea pe scară mondială a heliocentrelor? Prețul de cost încă ridicat al semiconducturilor. Această piedică va putea fi probabil înlăturată într-un viitor apropiat, așa cum s-a reușit ca în numai cîteva ani să se ridice randamentul fotoelementelor — respectiv al bateriilor solare — care acum zece ani nu convergeau decît 8-10% din energia solară radiantă, iar azi dau un randament îndoi. Recente experimentări în laborator au dat rezultate și mai promițătoare: un randament de 25%.

BARAJE DE... VÎNT

Vîntul a furat apa. Trudînd, el o va aduce înapoi din adîncuri. Energia eoliană — forța vînturilor — poate fi folosită pe scară largă pentru a asigura o parte din energia necesară atît pentru pomparea

Drumul cămilor, al deșertului, devine drumul gazului și al industrial. Pe liniile aeriene atât de puține ale acestei regiuni din Asia Centrală se transportă acum gaze pentru construirea unei conducte de gaz.

apelor subterane, cât și pentru alimentarea cu electricitate a unităților agricole ce se vor dezvolta în deșerturi.

V-ați întrebat ce putere are vântul? Considerabilă. S-a socotit că un vânt ce bate cu o viteză doar de trei metri pe secundă poate produce anual — rotind paletetele unor motoare eoliene dispuse în serie, ca pionii pe o tablă de șah, la o distanță unul de altul egală cu 15 diametre ale roții de vânt — 445.000 kilowați-oră. Și aceasta doar de pe o suprafață de un kilometru pătrat, fiecare motor eolian având o putere de circa 300 kilowați.

Desigur, în ariile vaste ale deșerturilor, unde vântul bate aproape permanent și cu viteze mult mai mari, energia eoliană ar crea „din nimic” adevărate fluvii de electricitate. Vântul — „cărbunele albastru” — poate asigura de 3.000 de ori mai multă energie decât cea furnizată de cărbunele folosit azi în acest scop pe plan mondial.

Vântul poate fi luat astfel și el ca tovarăș de muncă, alături de Soare în bătălia împotriva deșertului.

ÎN DEȘERT, UN FAGURE DE O JUMĂTATE DE KM

Închipuiți-vă înălțându-se din orizontul deșertului un catarg metalic înalt, de care este fixat, vertical, un disc perforat de zeci de alveole, ca celulele descoperite ale unui fagure. Pe acest disc, cu un diametru de 500 metri, sînt fixate cu ajutorul unor ampenaje speciale, în fiecare alveolă, rotoare eoliene. Mai precis: 224 de rotoare — tot atîtea generatoare, cu o putere considerabilă: 100.000 kilowați. Acest sis-

tem complex de rotoare este orientat de mecanisme automate astfel încît să ia „în piept” vîntul din orice parte ar sufla, discul rotindu-se în jurul axei-suport în direcția convenită.

Iată doar unul din proiectele energeticienilor...

Este adevărat că instalațiile de forță eoliene prezintă neajunsul că nu funcționează decît în perioadele cînd bate vîntul, iar în orele cînd acesta încetează să sufle, ele stagnează. Aceasta poate produce perturbări în desfășurarea activității industriale locale, căreia trebuie să i se asigure un debit permanent de energie electrică. O serie de soluții au fost găsite și la această problemă. În primul rînd, evident, acumulatorii obișnuite.

S-au elaborat, de asemenea, proiecte pentru o serie de tipuri de stații de compensare: termo și hidroacumulatoare. Cele din urmă sînt cele mai economice și funcționează pe următoarea schemă: în perioadele de activitate intensă a curenților eolieni, centrala pompează o cantitate excedentară de apă, pe care o debitează într-un mare bazin de retenție. În perioadele de acalmie, apa se scurge din rezervorul respectiv de la o anumită înălțime, antrenînd în cădere paletetele unei serii de hidrogenatoare care dau naștere energiei electrice. Evident, acest circuit determină un consum de energie relativ ridicat, astfel încît s-au prevăzut și alte variante, cea mai interesantă fiind aceea de a se echilibra randamentul generatoarelor eoliene dintr-o regiune mai vastă prin așa-zisa autocompensare. Formula e simplă. Centralele

eoliene situate în zonele aride — ce s-ar întinde pe mii de kilometri pătrați, cu climate locale diferite — ar fi conectate într-un sistem unic, prin linii de înaltă tensiune astfel încît surplusurile unităților din zonele cu o intensă activitate a curenților aerieni să compenseze producția de energie electrică redusă a generatoarelor eoliene aflate în zonele de acalmie.

Iată dar că se apropie ziua cînd vechiul proverb „cine seamănă nu culege furtună”, va suna: „cine seamănă vînt culege... energie electrică”.

GEOTERMOCENTRALE ORIGINALE

În zonele aride o altă sursă locală de energie, ieftină și practică, aproape inepuizabilă, o constituie utilizarea apelor termale subterane. Unele zone continentale, ca cele din Asia Centrală și Australia, cuprind în subsolul lor ape fierbinți, a căror temperatură atinge în unele cazuri 80° Celsius. Teoretic, geotermocentralele funcționînd cu această apă caldă pot asigura, în permanență și foarte economic, o putere mare. Dar aceste surse sînt rare și restrînse ca debit.

Regiunile litorale oceanice în zonele toride oferă condiții prielnice pentru instalarea de centrale termoelectrice care să funcționeze utilizînd diferențele termice sensibile dintre apele superficiale ce scaldă coastele continentale și păturile de apă reci din fundul oceanului în zonele cu țărături abrupte. În adevăr, în zona tropicală și ecuatorială, apele oceanului ating 20° pînă la 27° Celsius, în vreme ce

în straturile mai profunde, la 300-500 metri, temperatura coboară pînă la 8-10°.

Cum se prezintă o centrală funcționînd pe baza acestor diferențe termice?

Apa mai caldă, introdusă în cazane la presiuni de 0,03 atmosfere, fierbe chiar la 25-30°. Aburii rezultați antrenează turbogeneratorul, apoi se condensează cu ajutorul apei reci din adîncul oceanului, aduse la suprafață cu ajutorul unui sistem simplu de conducte și electropompe. Atari instalații pot produce cantități însemnate de energie electrică și, eventual, în secundar, apă potabilă (rezultată din demineralizarea apei oceanice înainte de a fi introdusă în cazane), gheață și sare comestibilă și industrială.

Încă în zilele noastre funcționează astfel de centrale în unele regiuni tropicale, deocamdată însă cu un randament redus. Principiul lor de funcționare vîndu-se a fi eficient, se întrevăd posibilități reale ca în viitor ele să devină una din pîrghiile de ridicare a potențialului energetic al regiunilor aride și semi-aride.

...Desigur, în cele de mai sus nu am putut aminti decît cîteva din asemenea „pîrghii”. În realitate, ele sînt mult mai numeroase.

Mereu alte și alte descoperiri științifice vin să completeze arsenalul pașnic cu care omul va putea lupta cu tot mai mult succes împotriva secetei și a foametei, pentru a aduce belșugul pe întinderi din ce în ce mai vaste ale planetei noastre și a apropia ziua cînd va transforma în grîinare toate deșerturile pămîntului.

Mihai Gheorghe ANDRIEȘ

AGENDA FLAGARA

PENTRU MERITE DEOSEBITE în activitatea desfășurată în domeniul teatrului, muzicii și artelor plastice, numeroși oameni de cultură și artă au fost distinși cu titlurile de: „Artist al poporului din Republica Populară Română”, „Maestru emerit al artei din Republica Populară Română” și „Artist emerit al Republicii Populare Române”.

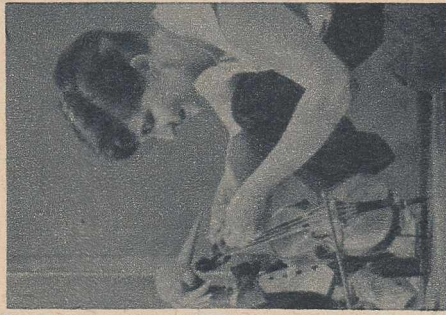
Vă prezentăm câțiva dintre artiștii recent distinși.

Pictorul Alexandru Ciucureanu, Actorul Ștefan Ciubotărașu, artist al poporului.

Sculptorul Ion Irimescu, artist al poporului.

Actrița minuitoare Dorina Tănăsescu, artistă emerită.

Actorul Ștefan Mihăilescu Brăile, artist emerit.

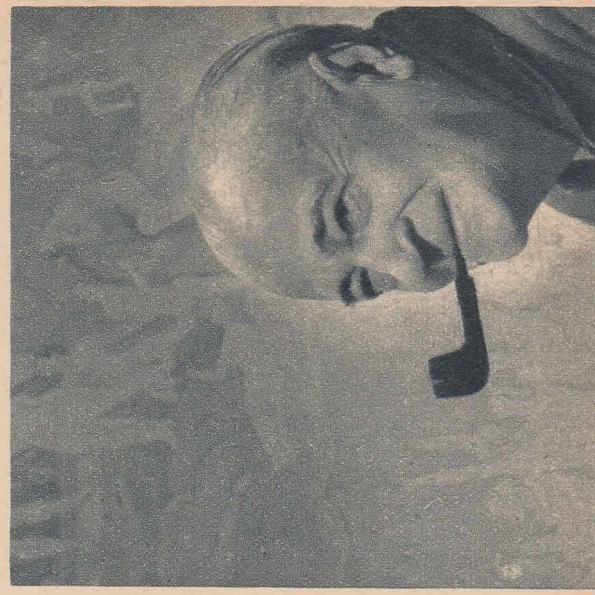
În cursul lunii februarie vor sosi în țara noastră surorile Josette și Ivette Roman, pianiste din S.U.A. Artiștele, de origine franceză, au studiat la Conservatorul național din Paris, făcând apoi parte din Orchestra simfonică din San Francisco. Ele au desfășurat o bogată activitate în sălile de concert ale lumii și la posturile de radio. Surorile Roman vor prezenta un recital la București (în repertoriu: lucrări de Mozart, Schumann, Bruch, Ravel etc.), urmînd să concerteze și la Filarmonica din Timișoara.

Prezentarea paginilor celor mai însemnate din istoria teatrului constituie o preocupare a multor instituții teatrale din țară. Pe această linie, un corespondent al nostru ne semnalează că nu demult la Timișoara a avut loc deschiderea unui ciclu de conferințe (ce vor fi însoțite de exemplificări scenice) închinat tradițiilor progresiste ale teatrului românesc. Cea dintîi prelegere — o incursiune în perioada de început a teatrului nostru — a fost ținută de academicianul Victor Eftimiu, în fața unui numeros public iubitor de teatru.

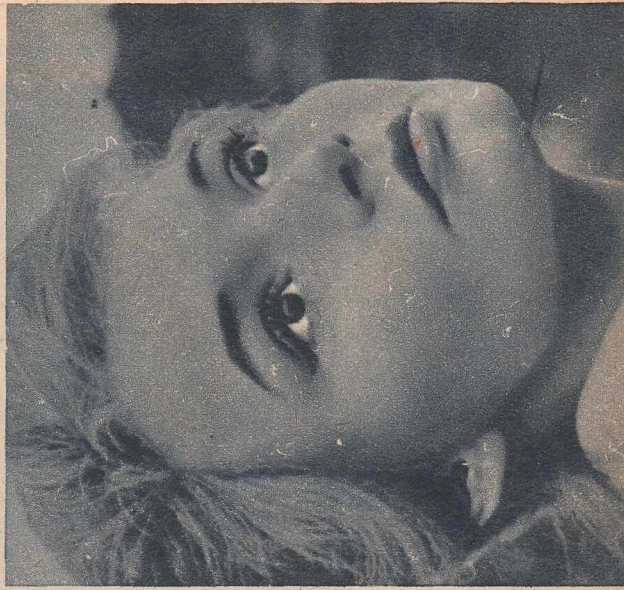
Fotoreporterul nostru a făcut de curînd o vizită în atelierul sculptorului Corneliu Medrea, artist al poporului. În plină activitate creatoare, artistul lucrează activamente la o compoziție intitulată „Apooteoza poetului Mihail Eminescu” (în fotografie: maestrul Corneliu Medrea în fața proiectului acestei lucrări) și totodată are în studiu o altă sculptură, „Victoria”, care exprimă izbînda poporului nostru în lupta sa pentru eliberare. Ea este închinată celei de-a XX-a aniversări a Eliberării de sub jugul fascist.

Vă prezentăm pe cunoscutul cântăreț francez Gilbert Bécaud care, în luna aceasta, va fi oaspetele țării noastre. Artistul, absolvent al Conservatorului din Nisa, este deopotrivă pianist, solist vocal și compozitor. El a compus muzica filmului „Băbette pleacă la război” care a rulat și pe ecranele noastre. A apărut de asemenea în câteva filme, ca principal interpret și compozitor al muzicii acestor filme. Unele din cîntecurile sale au făcut parte din repertoriul celebrei cântărețe Edith Piaf.

Cu prilejul festivităților „Anului Wagner”, cineaștii din R.D. Germană au început turnarea unui film după opera „Olandezul zburător” a marelui compozitor. Regia este semnată de Joachim Herz, directorul Operei din Leipzig. Pentru rolul principal feminin, cel al Senta, a fost solicitată Anna Pruchal (în fotografie), tinăra artistă poloneză remarcată în emoționantul poem atografic „Soare și umbră”. Alături de ea apare actorul Fred Düren, iar vocile aparțin Gerdei Hannemann și lui Rainer Lüdecke.

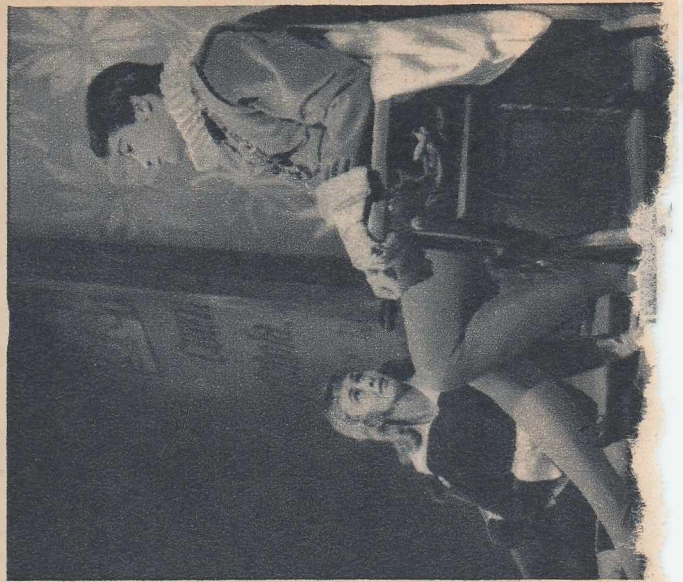
„Audrey Hepburn demonstrează o dată în plus că e de neînlocuibil”, afirmă revista franceză „Jours de France” despre această înzestrată actriță americană, în legătură cu creația ei din filmul „Sarada”, realizat de regizorul Stanley Donen. Făcînd un interesant cuplu împreună cu Cary Grant, unul din actorii vechii generații a Hollywoodului, neuitata interpretă a Natașei Rostova din „Război și pace”, își dovedește din nou talentul, personalitatea și umorul (deal filmul este o istorie politistă, presărată cu neînumărate cadavre).

Mulți ani de zile frații Eduardo, Peppino și Titina De Filippo au jucat un rol dintre cele mai însemnate în viața artistică a Italiei. Primul, dramaturg consacrat și actor de teatru și film, secundul, un comic deosebit de înzestrat, iar cea de-a treia, actriță de dramă și comedie. Prin moartea Titinei De Filippo teatrul italian suferă o pierdere grea. În fotografie: scenă din actul III al piesei „Filumena Marturano” de Eduardo De Filippo (jucată și la noi cu succes). Interpretează Titina și Eduardo De Filippo.

Prima manifestare a Teatrului de stat Tg. Mureș în cadrul „Anului Shakespeare” a fost prilejului de reluarea comediei „A doua praznică noaptea”, în interpretarea colectivului secției române. Regia e semnată de Eugen Mercur. Vor mai fi prezentate preriările festive cu capodoperele „Othello” (secția română), „Richard al III-lea” (secția maghiară) și „Romeo și Julieta” (studionul Institutului de teatru „Szenigebny Istvan”). În fotografie: Viola (Maya Indics) și Orsino (Valeriu Popescu) în „A doua praznică noaptea”.

tie

rești". Lașina
modestie trebuie să remarcăm
că deși nu are un... stagiul prea
vechi, la această competiție au
luat parte cei mai buni handba-
liști din Europa. Existența ei
este legată de un campionat
mondial. În 1958, la întrecerea
celor mai bune echipe de hand-
bal în 7 din lume — era în
R. D. Germană — reprezentativa
noastră masculină nu a strălucit.
La întoarcerea ei în țară, tehni-
cienii noștri au ajuns la conclu-
zia că rezultatele modeste se da-
toresc și lipsei de contact cu
echipele de peste hotare. Toată
lumea era de acord că progre-
sul jucătorilor noștri, însăși dez-
voltarea handbalului ar putea
fi ușurată printr-o competiție
anuală care să aducă la Bucu-
rești echipe din cele mai va-
loroase și cu jucători renumiți.
Și din aceste frământări s-a nă-
scut „Cupa orașului București”.

Competiția a început să se
bucure de prețuire din ce în ce
mai mare și din partea oaspeți-
lor, și din partea gazdelor. A
devenit repede cunoscută și de
ea se vorbește acum la Copen-
haga și Praga, la Budapesta,
Belgrad și Berlin, la Moscova
și Magdeburg și în alte orașe
din Europa. Și cred că nu peste

după ce la București au evoluat
portari faimoși ca Bent
Mortensen și Jiri Vicha; și-au
demonstrat virtuozitatea jucători
ca Herman, Rada, Mareș, Niel-
sen, Țertvadze, Ivakin, Pfeiffer,
Karadja și mulți alții. În prim-
ul an (singurul, de altfel, când
n-a fost cucerită de ai noștri),
Mozer — care mai târziu avea
să devină unul din cei mai buni
jucători de pe continent — a fost
o adevărată spaimă pentru por-
tari: el a marcat 40 de goluri
din cele 63 înscrise de Știința
Timișoara (unde juca pe atunci),
devenind golgeterul turneului.
Iar alături de el, jocurile au dat
prilejul de afirmare și altor ti-
neri handbaliști printre care
Cornel Oțelea și Mircea Costa-
che II, actuali maeștri emeriți
ai sportului.

Următoarele trei ediții au co-
incis cu trei victorii ale echipei
Bucureștiului. Revansa cu H. G.
Copenhaga din 1960 nu o vom
uita ușor. A fost un joc splen-
did și o victorie atât de clară
încât jucătorii veniți din țara
lui Andersen au fost nevoiți să-și
scoată pălăria în fața handba-
lului românesc.

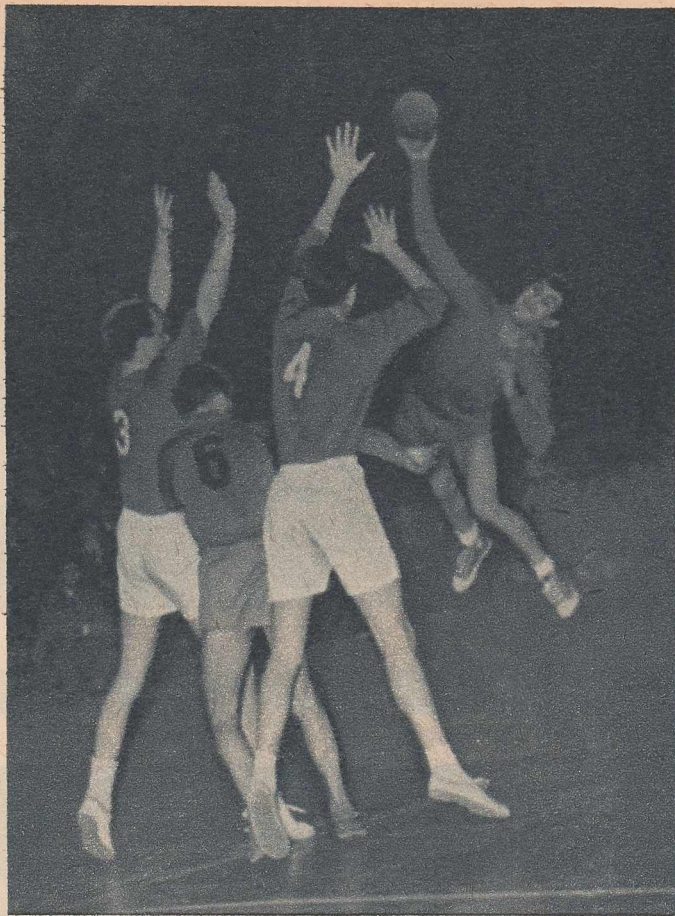
În dreptul anului 1961: depla-
sare la Cluj. Și aici, însă, adver-
sarii de valoare, jocuri de rară

frumusețe, spectacole cu „casa
închisă” și... din nou victoria
Bucureștiului. Au evoluat atunci
și mulți jucători tineri. În 1962
s-au remarcat jucători ca Sa-
mungl, Eftimie, Paraschiv, I. Po-
pescu, Goran, Marinescu și alții,
dintre care unii au ajuns în
echipa națională. (Pe cînd și cel-
lalți?)

„Cupa orașului București” a
reușit să corespundă scopului
pentru care a fost creată, avînd

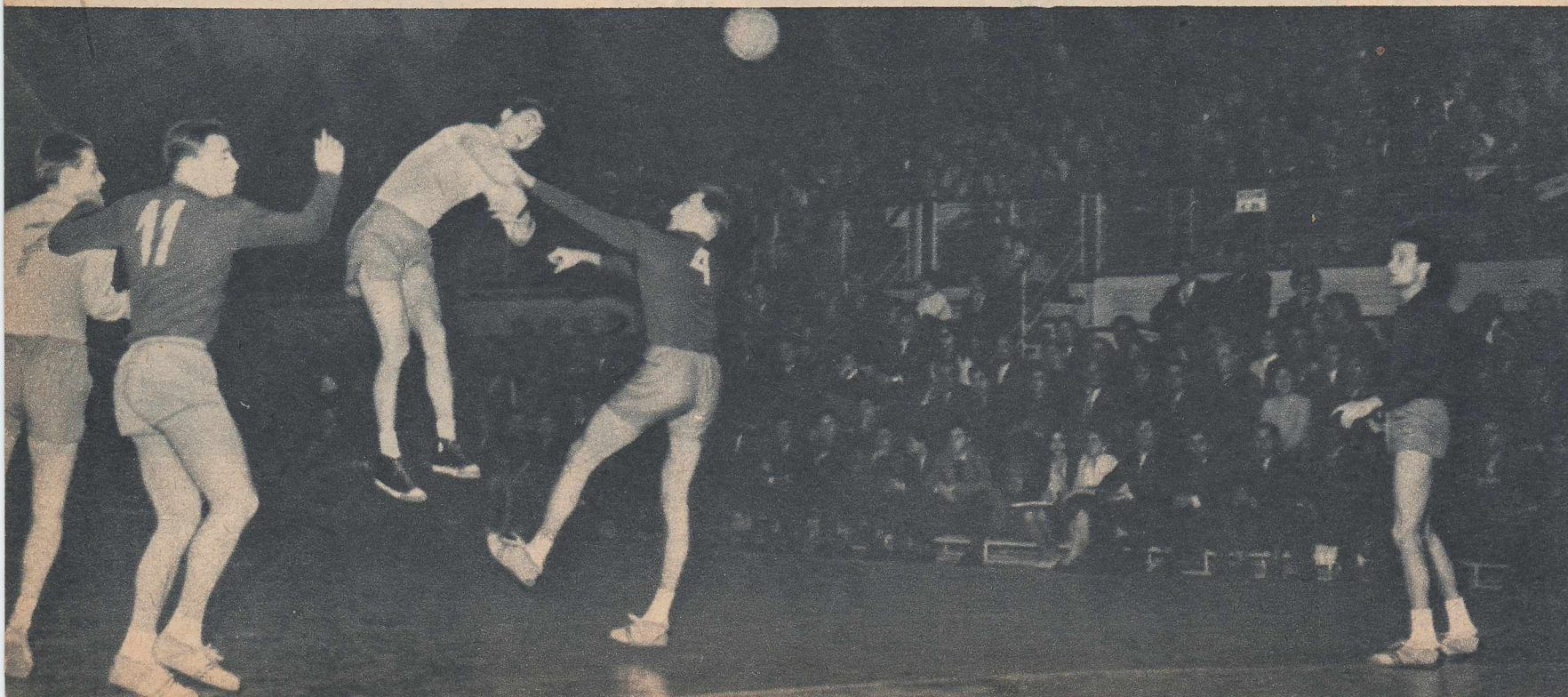
un rol major în impulsionarea
handbalului la noi. A cincea edi-
ție — jubiliara — are loc cu o
lună înainte de începerea cam-
pionatului mondial de handbal.
Sperăm într-o continuitate a
victoriilor românești atât în ca-
drul cupei cît și la campionat,
unde avem de apărut titlul mon-
dial cucerit acum 3 ani.

Petre GAȚU
Adrian VASILIU

1960—ediția a doua a cupei, dar prima câștigată de noi. În
fotografie, un aspect din meciul București —H.G. Copenhaga.

Fază din meciul București—Magdeburg (ediția 1962). O aruncare la poartă, executată de Virgil Hnat.

**FUMAȚI ?
NU FUMAȚI ?
TUTUNUL
PRO
ȘI CONTRA**

● Raportul Comitetului federal consultativ, recent publicat la Washington, devine „cartea cea mai cerută” din Statele Unite ● „Fumatul și sănătatea”: 387 de pagini, 1.123.000 de persoane studiate ● „O țigaretă?” ● „Nu, mulțumesc, am citit” ● Un lucru este sigur: abuzul de tutun dăunează.

Fumați? Nu fumați? Tutunul - pro și contra

În auditoriul Departamentului de Stat, rezervat de obicei conferințelor de presă ale președintelui, așteaptă peste 200 de ziariști. În fața culoarului lateral, unde se află cabinetele telefonice de presă, sînt postați polițiști; nimeni nu are voie să le folosească. La ora 9,40 se distribuie raportul: 387 de pagini, 171.000 de cuvinte. În sală, fumatul oprit! Din cînd în cînd, unuia sau altuia dintre ziariști i se permite să iasă într-o săliță alăturată ca să tragă un fum. Și această săliță este păzită.

După ce participanții au parcurs întreg raportul, la ora 12 fix începe conferința de presă.

Prima întrebare: Membrii comitetului sînt fumători?

Răspuns: Cinci nu fumează, trei fumează țigarete (unul se va strădui să renunțe la acest obicei), iar doi — țigări de foi.

S-ar fi putut crede că întrebarea (și răspunsul) nu era la locul ei și că în orice caz constituia un preludiv ciudat la o conferință de presă convocată în marele auditoriu al Departamentului de Stat. Și totuși „intrarea în materie” ținea de fapt de miezul problemei. Căci raportul dat publicității la Washington acum cîteva zile, în aceste condiții oarecum neobișnuite, se ocupa numai de o singură problemă: aceea a legăturii dintre fumat și sănătate. Este de altfel titlul oficial al raportului întocmit de un comitet federal consultativ, care, lucrînd sub conducerea șefului serviciului sănătății al S.U.A., dr. Luther Terry, și-a început activitatea în vara anului 1962. Misiunea comitetului consta în elaborarea unor recomandări pentru o eventuală acțiune a guvernului federal în problema fumatului.

După o muncă de aproape doi ani — răstimp în care a fost studiat un material statistic de un volum impresionant — comitetul și-a întocmit raportul. Ținînd secrete, pînă în ultima zi, concluziile sale, el a fixat pentru conferința de presă o zi de sîmbătă, în scopul de a evita repercusiuni bruște la bursă asupra acțiunilor companiilor producătoare de țigarete.

DE LA PACIFIC LA ATLANTIC

După cum era de așteptat, raportul federal a suscitat un uriaș interes. Atît pe plan pur medical, cît și prin implicațiile sale asupra „businessului”. Fără a mai vorbi de faptul că el vizează, doar în Statele Unite, într-o măsură mai mare sau mai mică, 70.000.000 de fumători...

„Televiziunea și radioul — scrie corespondentul revistei «Paris Match» — au difuzat programe de informații de o jumătate de oră sau de un ceas, explicînd pozițiile pro și contra. Or, contra domină. De la Pacific la Atlantic nu se vorbește decît de această problemă. Unii declară că vor renunța la fumat. Pretutindeni oamenii refuză țigarele spunînd: «Nu, mulțumesc. Am citit...» Sînt de așteptat reacții serioase din partea unor fumători speriați... Totuși, nici financiarii din Wall Street, nici producătorii, nici firmele de televiziune nu se arată prea neliniștite. «Publicul va uita, așa cum s-a întîmplat și prima dată» — se spunea pretutindeni. Și drept exemplu se amintește că raportul din 1962 al Colegiului regal al medicilor din Marea Britanie a făcut să scadă vînzările de țigarete cu 12,5%, în cele două luni care au urmat publicării, pentru ca în iunie 1962 vînzarea să revină la nivelul din 1961 — conchide corespondentul din Washington al revistei „Paris Match”.

Dacă pare încă prematur a desprinde, în ansamblul lor, implicațiile și urmările raportului „Fumatul și sănătatea” — cu atît mai mult cu cît înșiși autorii, specialiști cu reputație, și-au formulat concluziile cu circumspecție — principalele sale constatări pot servi de pe acum medicilor și publicului larg ca bază de discuții. O bază de discuții serioasă, deoarece raportul înglobează rezultatele unor studii medicale succesive făcute asupra a 1.123.000 de oameni!

EXTRASE DIN RAPORTUL COMITETULUI FEDERAL

„...În scopul de a aprecia dacă fumatul și alte utilizări ale tutunului dăunează sănătății sau sînt legate de anumite boli specifice, comitetul a făcut trei studii paralele:

1) EXPERIENȚE PE ANIMALE. Animalele au fost expuse fumului de tutun și gudroanelor, precum și diferiților compuși ai acestora. S-a constatat că șapte din aceștia din urmă (compuși aromatici policiclici) sînt substanțe cancerigene...

2) STUDII CLINICE ȘI AUTOPSII. Observații asupra a mii de pacienți și autopsii efectuate pe mii de fumători și nefumători dovedesc că multe dereglări ale funcțiilor vitale, ale organelor, celulelor și țesuturilor se întîlnesc mai frecvent și într-o formă mai gravă la fumători...

3) STUDII ASUPRA POPULAȚIEI. Un alt grup de materiale privind legătura dintre fumat și diverse maladii provine din studii epidemiologice.

În studii retrospective, cazurile unor fumători suferinzi de o anumită boală (de pildă cancer pulmonar) au fost comparate cu grupe de control compuse din persoane care nu sufereau de boala respectivă. Numai în ce privește cancerul pulmonar s-au realizat în ultimii ani 29 astfel de studii. În cluda multor diferențe de concepție și metodă, toate aceste studii, cu excepția unuia singur (privind femeile), au dovedit că fumătorii de țigaretă suferă mai des de cancer pulmonar decît nefumătorii.

...Un alt tip de analiză epidemiologică a relației dintre fumat și mortalitate îl reprezintă șapte studii în masă, înfăptuite începînd din 1951. În cadrul acestor cercetări, un mare număr de oameni au răspuns la întrebări privind obiceiurile lor de fumători sau nefumători. S-au cercetat și actele de deces ale celor care au murit după începerea studiului, și astfel s-a calculat mortalitatea totală, precum și mortalitatea la nefumători și la fumători de diverse tipuri.

...Din cele 1.123.000 de persoane cuprinse în cele șapte studii sus-menționate și care au furnizat date utilizabile privind obiceiurile lor de fumători (precum și informații de altă natură, de pildă vîrsta) 37.391 au decedat în lunile sau în anii care au urmat începerii studiului (1951—n.t.). Cifra se referă la bărbați; deocamdată nu au putut fi folosite datele privitoare la femei.

...Făcînd abstracție de natura bolii care a provocat decesul, mortalitatea în rîndul fumătorilor bărbați întrece cu aproape 70% — mai precis: 68% — pe cea din rîndul nefumătorilor.

Din datele combinate ale celor șapte studii reiese că la fumătorii de țigaretă decese datorate unor boli au fost mai numeroase decît la nefumători. Anume: cancer pulmonar (de 10,8 mai multe decese), bronșită și emfizem (6,1), cancerul laringelui (5,4), cancerul gurii (4,1), cancerul esofagului (3,4),

ulcer peptic (2,8), grupul afecțiunilor aparatului cardiovascular (2,6).

...În general, cu cît crește numărul țigaretelor fumate zilnic, cu atît sporește mortalitatea. La bărbații care fumează pînă la 10 țigarete zilnic ea este — conform celor șapte studii — cu 40% mai ridicată decît la nefumători. Pentru cei care fumează zilnic 10-19 țigarete, ea întrece cu aproximativ 79% mortalitatea din rîndul nefumătorilor; la cei care fumează 20-39 țigarete pe zi, este cu 90% mai mare; în fine, pentru cei care fumează peste 40 de țigarete pe zi, mortalitatea este cu 120% mai mare.

...Din două studii care au consemnat și gradul de inhalare a fumului reiese că mortalitatea în cadrul unei anumite categorii de fumători este mai mare la cei care trag fumul în piept.

...S-au analizat în cele șapte studii și relațiile posibile dintre mortalitate și alte forme de folosire a tutunului, constatîndu-se că mortalitatea în rîndul celor care fumează mai puțin de cinci țigări de foi pe zi este practic identică cu cea observată la nefumători. La bărbații care fumează mai mult de cinci țigări de foi pe zi mortalitatea este doar cu puțin mai mare decît la nefumători“.

Este interesant de subliniat că raportul comitetului infirmă o părere larg răspîdită privind efectele nocive ale nicotinei; de fapt nu aceasta este cea care joacă un rol important ci, așa cum s-a arătat mai sus, o serie de compuși ai fumului de țigaretă (hidrocarburi aromate policiclice) care, la animale, au provocat cancer.

În concluzie raportul subliniază că, probabil, între complexul pe care-l reprezintă fumul de tutun și o boală sau alta care se declară într-un organism atît de complex cum este corpul omenesc, nu există o relație simplă de la cauză la efect. „Ceea ce constată raportul — observă «New York Times» — este faptul că fumatul țigaretelor reprezintă în mod foarte clar cel mai important factor în anumite boli. De pildă în bolile cronice ale plămînilor și ale bronhiilor s-a constatat că relativa importanță a fumului țigaretelor, ca un factor cauzal, este «mult mai mare» decît impuritățile aerului sau condițiile specifice anumitor profesioni”.

PISCILE GRASE — CEI „6 MARI” AI TUTUNULUI

În presa americană și în opinia publică americană raportul comitetului Terry a provocat discuții aprinse. Competența științifică a autorilor și imparțialitatea lor nu sînt puse în cauză nici chiar de către companiile din industria tutunului, care s-au declarat de acord, la timpul lor, cu componența comitetului.

Ceea ce nu înseamnă că marile companii sînt de acord și cu concluziile. La Washington, cîteva ore după publicarea raportului, George Allen, președintele Institutului tutunului („Tobacco Institute”), a declarat corespondenților de presă și de televiziune: „Raportul dovedește prea mult sau prea puțin. Doar continuînd cercetările vom putea găsi adevărul“.

„Punctul de vedere al lui George Allen este abil — comentează «Paris Match». El urmărește să creeze impresia că producătorii de țigarete sînt de partea publicului“.

Este ceea ce remarcă și „Le Monde”, care scrie:

„Fabricanții de țigarete vor trebui să dea dovadă de multă flexibilitate. Ei nu pot res-

ROBOTUL CARE FUMEAZĂ... ACEST APARAT PERMITE SPECIALIȘTILOR SĂ STUDIEZE MULTILATERAL EFECTELE FUMATULUI AVANTAJUL ROBOTULUI: „CONSUMĂ” CONCOMITENT UN NUMĂR IMPRESIONANT DE ȚIGĂRI ȘI... NU SE IMBOLNĂVEȘTE.

CU ACEST DISPOZITIV SE MĂSOARĂ CANTITATEA DE NICOTINĂ DINTR-O ȚIGĂRETĂ. RAPORTUL COMITETULUI FEDERAL CONSULTATIV A FIRMEI CĂ NU NICOTINA ESTE ACEEA CARE DĂUNEAZĂ SĂNĂTĂȚII.

pinge în mod categoric concluziile comitetului guvernamental de studii, la a cărui constituire și-au dat girul; se vor mulțumi însă să exploateze pasajele din raport în care, din probitate științifică, se face distincție între cauzele sigure și prezumții cu mare probabilitate de adevăr. Producătorii vor afirma că lucrurile nu sînt de loc clare în ceea ce privește efectele cancerigene ale tutunului. Nu implică oare aceasta necesitatea unor noi experiențe? Firmele interesate vor pleda pentru «stringerea de noi informații» în laborator — acțiune pe care se declară gata s-o subvenționeze».

Marile companii dispun de multe posibilități de manevră. Cifra de afaceri a businessului tutunului se ridică la 7.500.000.000 dolari anual, adică la aproape zece la sută din întregul buget al Statelor Unite! Nu degeaba cei „6 mari” — companiile „Philip Morris”, „Liggett and Myers”, „American Tobacco Company”, „R. I. Reynolds”, „Lorillard and Company”, „Brown and Williamson

Tobacco Corporation” — sînt denumite „Fat Cats” (pisicile grase). Pe de altă parte, milioane de americani trăiesc aproape exclusiv de pe urma tutunului: 750.000 de cultivatori din sud, aproape 100.000 de muncitori în fabricile de țigărete, sute de mii de comercianți mici și mijlocii, fără a mai vorbi de marile firme de distribuție și agențiile de publicitate (doar într-un singur an pentru reclama făcută produselor de tutun s-au cheltuit numai la radio și televiziune 170.000.000 dolari).

Toată această structură uriașă, peste care tronează Pisticile Grase, are o pondere prea mare în viața economică a S.U.A. pentru ca un simplu raport, fie el cît de voluminos și de documentat, s-o zguduie prea serios. De altfel, înseși concluziile comitetului au în vedere în special efectele dăunătoare ale abuzului țigaretelor. Drept care, fabricanții de țigări de foi au toate motivele să se felițe. „De pe acum — jubila Edgar Cullman, președintele companiei «General Cigar», ale cărei birouri somptuoase sînt instalate în cele 44 de etaje ale unui zgîrie-nori cu pereți «de sticlă» — vânzarea produselor firmei s-a înviorat. Tinerii revin la cigarillos, iar tot ceea ce industria va pierde prin țigărete o va recîștiga prin țigările de foi” — a declarat Cullman.

„NIMIC MAI ÎMBIETOR, NIMIC MAI ÎNSPĂIMÎNTĂTOR”

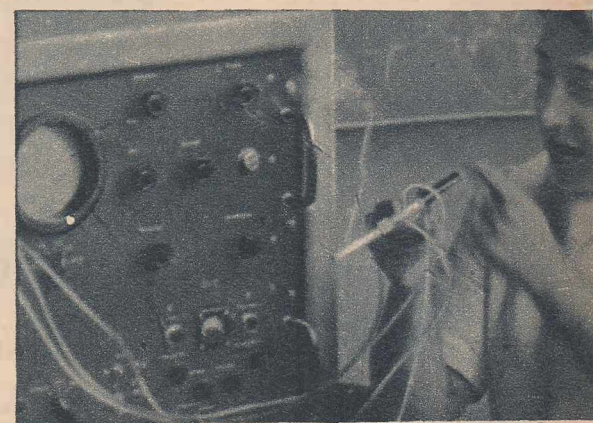
Ce s-ar putea spune în concluzie?

Lectura atentă a raportului învederează, pe de o parte, existența încă a multor necunoscute în ceea ce privește efectele fumului asupra organismului omenesc; pe de altă parte, evidențiază că fumatul moderat și fără „tragere în piept” exercită o acțiune relativ neglijabilă asupra stării sănătății. Meritul doctorului Terry și al colaboratorilor săi constă însă în aceea că atrage atenția asupra pericolului pe care-l reprezintă excesul — pericol pe deplin real, confirmat și de acest ultim studiu științific de anvergură întreprins în Statele Unite.

Recent, unul din cei „6 mari”, „Philip Morris”, a hotărît să-și diversifice producția. De acum înainte, 20% din profiturile sale vor proveni nu din țigărete, ci din vânzarea de ambalaje plastice, foarfeci și lame de ras... Să fie oare, acesta un semn al timpului?

În orice caz, raportul „Fumatul și sănătatea” îi va face pe unii să evoc — desigur, cu adaptările de circumstanță — observația lui Victor Hugo din romanul „93”: „Nimic nu este mai îmbietor decît fumul și nimic nu este mai însăpăimîntător. Există fumul păcii și fumul mișeliei... Fumul care se preferă printre copaci poate însemna lucrul cel mai încîntător din lume: căminul, sau cel mai teribil — o conflagrație”.

Lionel NIȚESCU

Raportul „Fumatul și sănătatea” pe scurt

— La vîrstă egală, mortalitatea la fumătorii de țigaretă este cu 70% mai ridicată decît la nefumători.

— Fumătorii de țigaretă sînt mai expuși la: cancer pulmonar, bronșită, emfizem, cancerul laringelui, al gurii și al esofagului; afecțiuni ale aparatului cardiovascular.

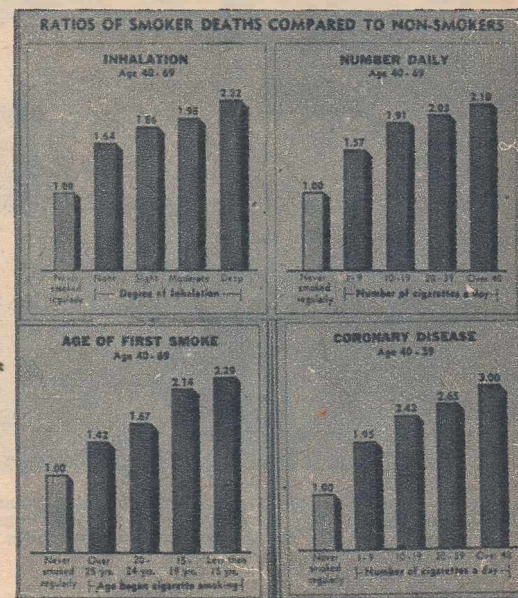
— Un fumător mijlociu de țigaretă riscă de 9-10 ori mai mult decît un nefumător să contracteze cancer pulmonar, iar un fumător inveterat — de 20 de ori.

— În comparație cu țigaretetele, efectele dăunătoare ale pipei, țigărilor de foi și ale altor forme de utilizare a tutunului sînt minime (cu excepția cancerului gurii).

— Femeile gravide care fumează în timpul sarcinii au tendința să nască copii de o greutate subnormală, dar nu se știe dacă acest factor are o influență asupra însăși constituției copilului.

— Substanțele pe care le depune nicotina în corpul uman sînt puțin toxice; în schimb gazele inhalate o dată cu fumul de țigară exercită o acțiune dăunătoare asupra bronhiilor și traheii.

— Nu s-a putut stabili dacă filtrele modifică în mod substanțial nocivitatea țigaretelor.

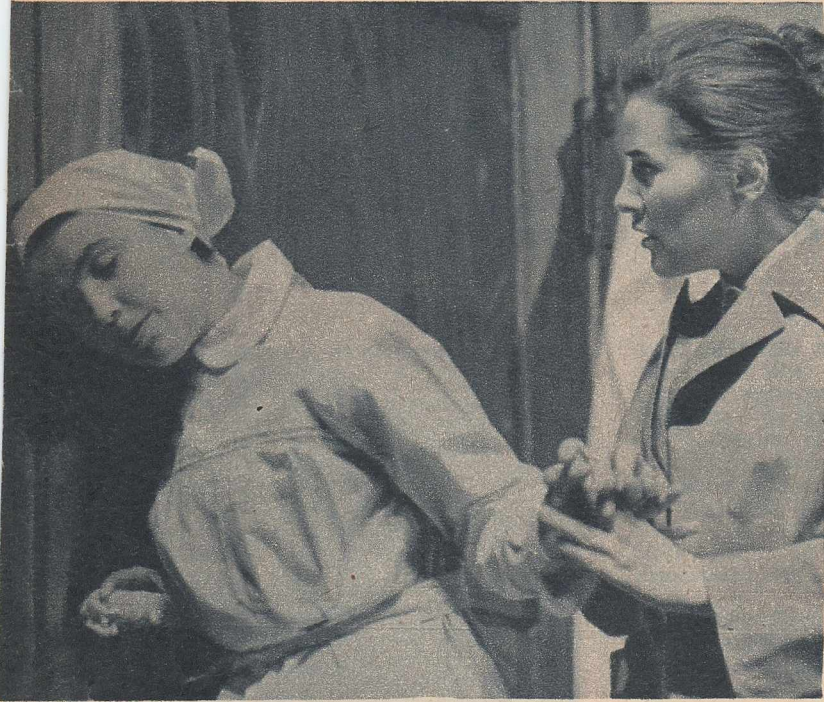
MORTALITATEA ÎN RÎNDUL FUMĂTORILOR ȘI NEFUMĂTORILOR, ÎN FUNCȚIE DE... A) GRADUL DE INHALARE. VÎRSTA: 40-69 DE ANI. NU FUMEAZĂ ÎN MOD REGULAT. GRADUL DE INHALARE: DE LOC, UȘOR, MIJLOCIU, ADÎNC (SUS STÎNGA). B) NUMĂRUL DE ȚIGĂRETE FUMATE PE ZI. VÎRSTA: 40-69 DE ANI. NU FUMEAZĂ ÎN MOD REGULAT. NUMĂRUL DE ȚIGĂRI FUMATE PE ZI: 1-9, 10-19, 20-29, PESTE 40 (SUS DREAPTA). C) VÎRSTA LA CARE A ÎNCEPUT FUMATUL. NU FUMEAZĂ ÎN MOD REGULAT. VÎRSTA LA CARE PERSOANA RESPECTIVĂ A ÎNCEPUT SĂ FUMEZE: PESTE 25 DE ANI, 20-24 DE ANI, 15-19 ANI, MAI PUȚIN DE 15 ANI (JOS STÎNGA).

MORTALITATEA DATORITĂ MALADIEI CORONARIENE: ÎN RÎNDUL NEFUMĂTORILOR (INDICE 1,00) ȘI AL FUMĂTORILOR, ÎN FUNCȚIE DE NUMĂRUL ȚIGĂRETELOR FUMATE PE ZI (JOS DREAPTA).

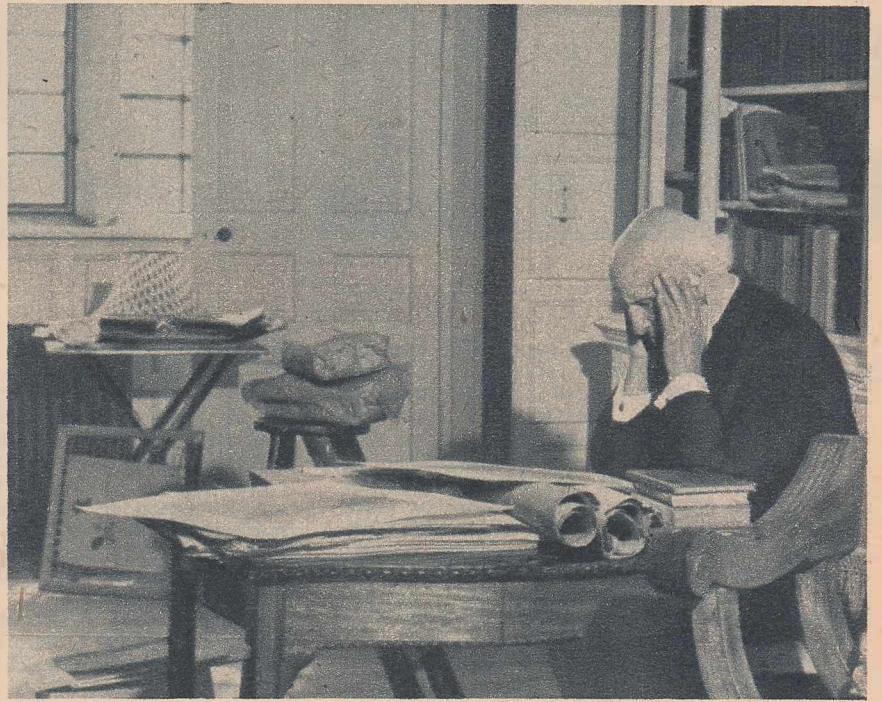
Sursă: „Scientific American”

FOTOCRONICA

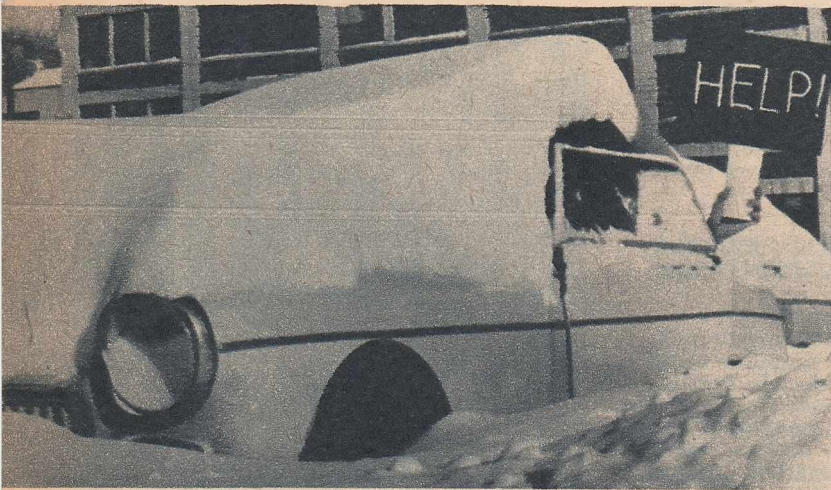
FLACĂRII

Moment din piesa „Febre” a dramaturgului român Horia Lovinescu, pusă recent în scenă la „Deutschen Theater” din Berlin, în regia lui Gotthard Müller. În rolul lui Neel — Helga Labudda (stînga), iar în cel al Ancăi Mares — Lissy Tempelhof.

Hewlett Johnson, fost decan de Canterbury, eminent luptător pentru pace, a împlinit la 25 ianuarie vârsta de 90 ani. Cu acest prilej sărbătoritului a primit scrisori de felicitare din partea a numeroase personalități ale vieții publice din Anglia și alte țări.

„Help!” — Ajutor!, cere proprietarul unui automobil surprins, pe o stradă din Albany (statul New York), de o puternică furtună de zăpadă care s-a abătut asupra Statelor Unite.

Majoritatea cîștigătorilor medaliilor de aur la campionatele europene de patină artistică de la Grenoble (Franța) sînt favoriți și la întrecerile din cadrul Olimpiadei de la Innsbruck. Fotografia înfățișează perechea vest-germană Marika Kilius și Hans Jürgen Bäumler, cuplul ceh Eva și Pavel Roman, olandeza Sjoukje Dijkstra și francezul Alain Calmat la festivitatea de premiere de la Grenoble.

În Cipru, unde continuă să domnească o situație încordată, a sosit generalul indian Prem Singh Gyanis, trimisul special al secretarului general al O.N.U., U Thant. El are misiunea de a sonda posibilitățile de rezolvare a conflictului dintre populațiile de origine greacă și turcă prin intermediul Organizației Națiunilor Unite.

În arena din Olimpia (Grecia) flacăra olimpică aprinsă, potrivit tradiției, cu ajutorul unei oglinzi puternice, este predată ștafetă (în fotografie), care o poartă pînă la Atena. Transportată cu avionul la Innsbruck, ea va rămîne aprinsă în tot timpul Jocurilor olimpice de iarnă. →

În nr. 46/1963 „Flacăra” mi-a publicat o corespondență în care prezentăm o serie de recente realizări edilitare și culturale din orașul Pașcani, realizări cu care noi, locuitorii săi, ne mândrim. Țin să vă transmit mulțumirile mele și ale concetățenilor mei pentru care rîndurile din „Flacăra” au constituit un imbold spre noi realizări în slujba continuei dezvoltări a orașului nostru.

Constantin BEJAN
str. Ștefan cel Mare 226, Pașcani

R A D A R

„Ce este radarul și ce noutăți există în tehnica radarului?”

T. PANGHEL
str. M. Bălcescu nr. 14, Adjud

Răspunde lector univ. ing. FLOBIN ZĂGĂNESCU, candidat în științe tehnice.

Prin radiolocație (radar) se înțelege acel domeniu al radio-tehnicii care se ocupă cu metodele și mijloacele tehnice de utilizare a fenomenului de reflectare a radiounделor, în scopul stabilirii locului unde se găsesc anumite obiecte, de regulă în mișcare. Apărute în tehnica militară în anii imediat premergători celui de-al doilea război mondial, stațiile de radiolocație s-au perfecționat continuu, în prezent ele putând determina precis coordonatele obiectivelor descoperite. Această operație este efectuată de radiolocator astfel: prin antena care se rotește în toate direcțiile sînt trimise impulsurile de unde electromagnetice concentrate în fascicule înguste. De îndată ce un asemenea fascicul se lovește de un obstacol (de ex. un avion), el se va reflecta și va reveni la antenă, care de această dată îl recepționează și apoi îl evidențiază pe un ecran, sub forma unui punct luminos. În funcție de timpul scurs de la emisia plină la recepționarea ecoului și de direcția antenei în momentul recepției se pot stabili depărtarea precum și unghiul sub care este „văzută” ținta.

La stațiile moderne de radiolocație măsurarea unghiurilor se face electronic, iar citirea direct pe conturul ecranului; de asemenea antena urmărește automat obiectul descoperit. Acesta este cazul stațiilor radar care urmăresc continuu sateliții artificiali pe anumite porțiuni ale traiectoriei acestora. Și tot în acest fel este urmărit, de pildă, satelitul Telstar folosit pentru emisia de televiziune peste Atlantic.

Radiolocatorul are foarte multe utilizări. Fără a putea intra în amănunte, amintim folosirea radarului pentru descoperirea avioanelor, navelor și rachetelor și urmărirea evoluției lor. Aparatul radar montat la bordul avioanelor permite observarea suprafeței terestre precum și determinarea înălțimii de zbor. În combinație cu sistemele de radionavigație, radarul de bord permite pilotajul pe orice vreme și chiar așa-numita „aterizare oarbă”, adică, coborîrea pe un aerodrom complet fără vizibilitate. Prin combinarea radarului cu o stație de televiziune se rezolvă aproape complet problema zborului sigur, fără vizibilitate.

În meteorologie, radarul ajută la stabilirea prognozei timpului (de ex. prin urmărirea deplasării norilor noaptea); în telecomunicații, prin utilizarea reflexiei ionosferice, radarul stabilește poziția și deplasarea rapidă a straturilor ionosferice.

Radarul îi ajută pe astronomi să descopere meteoriții, să stabilească radiația stelelor (în acest caz aparatul se numește radiotelescop), să măsoare distanțele la alte corpuri cosmice precum și felul cum variază mișcarea acestora pe traicție.

În cosmologică, stațiile radar sînt de un folos neprețuit; grație lor se stabilesc legături pe calea undelor radio cu stațiile interplanetare și navele cosmice la distanțe tot mai mari. Cercetarea prin radiolocație a planetei Venus sau urmărirea la peste 100 milioane km a stației „Marte 1” dovedesc cât de uriașe sînt posibilitățile tehnicii moderne a radarului.

ÎNFRUNTÎND SLOIURILE

D. Anghelato, comandantul remorcherului „Poiana șapului”, corespondent al revistei noastre ne transmite:

Iarna geroasă din anul acesta a creat celor ce asigură navigația pe Dunăre o seamă de greutăți. De la Galați în amonte, Dunărea este înghețată pe o distanță de 22 km. Grosimea gheții, pe această porțiune, este de 8 pînă la 20 cm, iar pe alocuri, prin suprapunerea sloiurilor, gheața atinge grosimi între 0,50 și 3 m.

Prins între gheții la mila 75, cargoul ISTIKBAL sub pavilion turc nu putea ieși la mare; aflat în aceeași situație la mila 71 cargoul PANDORA

sub pavilion grec nu putea intra în portul Galați pentru a încălca mărțuri. Direcția NAVROM a încredințat misiunea de a debloca cele două nave remorcherelor „Cărbunești”, „Poiana șapului”, „Motru”, „Istria” și „Turnu-Severin”. În condiții excepționale de grele, echipajele celor cinci remorchere și-au făcut pe deplin datoria dăluind în gheață un canal prin care cele două cargouri au putut ieși din strîngerea sloiurilor. În afară de aceasta, NAVROM a întreprins lucrări pentru asigurarea navigației între Tulcea și Sulina cu ajutorul remorcherelor „Farul”, „Poarta albă”, „A.F.D.J.I.” și „Sulina”.

PANTEON ȘI PARTENON

„Aș dori să cunosc unele date despre Panteon și Partenon”.

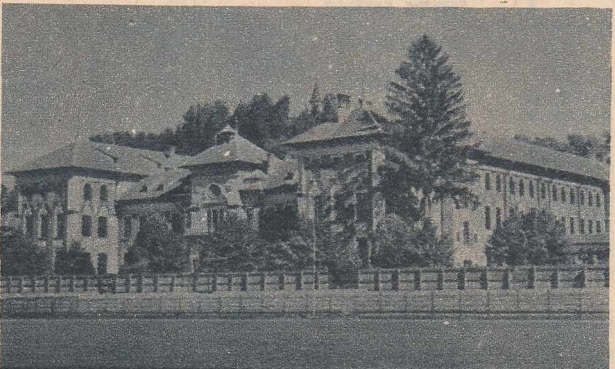
Vasile VICOL
str. Burdujeni nr. 49, Hirliu

Partenonul este templul dedicat de pe muntele Acropole, închinat zeiței Atena, construit în sec. V î.e.n. și împodobit cu sculpturi ale lui Phidias. Ruinele sale se mențin și azi, în ciuda repetatelor devastări suferite de-a lungul mileniilor. Sculpturile cu care fusese ornate se află azi în mare parte la „British Museum” din Londra. Partenonul are 69,54 m lungime și 30,89 m lățime, e construit din marmură pentelică și e înconjurat de coloane dorice.

Prin denumirea de Panteon (din grecește: pan = tot și theos = zeu) se înțeleg tem-

plele închinare tuturor zeilor de către vechii greci și romani. În Roma antică a fost construit un Panteon pe cîmpul lui Marte, în anul 28 î.e.n., care, restaurat în mai multe rînduri, se menține și azi. A existat un Panteon și în Atena antică, remarcabil prin cele 120 de coloane din marmură prețioasă. Ulterior, începînd din sec. al XVIII-lea, Panteonul a căpătat înțelesul de monument național închinat oamenilor iluștri; atunci a fost construit Panteonul din Paris (catedrala St. Geneviève), unde sînt depuse urnele cu rămășițele lui Mirabeau, Voltaire, J. J. Rousseau, Victor Hugo, Emile Zola, Jean Jaurès ș.a. Pe frontispiciul Panteonului parizian se află inscripția: „Marilor oameni, patria recunoșcătoare”.

SUB DEALUL FLĂMÎNDA

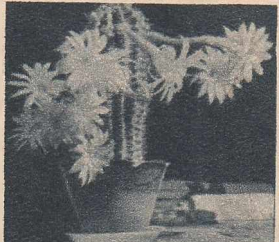
La Cîmpulung-Muscel, funcționează, începînd din acest an școlar, un institut pedagogic cu durata de doi ani, pentru învățători, paralel cu școala pedagogică de 6 ani. Viitorii învățători se bucură aici de condiții optime de școlarizare și cazare. Clădirea institutului (în fotografie), care adăpostește și școala medie nr. 2, este si-

tuată sub dealul Flămînda. Dealul, în ciuda numelui său, a devenit prin hărnicia membrilor gospodăriei agricole colective „23 August”, un teren agro-pomicol terasat și un loc de recreare pentru oamenii muncii.

Ion DOBRESCU
activist cultural
Cîmpulung-Muscel

TOT DESPRE CACTUȘI

În rubrica „Dialog cu cititorii” a revistei „Flacăra” am înțilnit mai multe corespondențe însoțite de imaginile unor cactuși fotografiați în timpul înfloririi. Ca cititori ai „Flăcării” și ca pasionați horticultori, vă trimitem alăturat fotografia unui cactus (o varietate a lui cereus jusbettii) avînd vîrsta de 11 ani, și care în

ultimii trei ani a înflorit cu regularitate, ultima oară cu 10 flori, care n-au trăit — după cum se știe — decît 24 de ore.

V. și M. IONIȚĂ
str. Anestiei nr. 6 B
București

N. R. Corespondențe și fotografii reprezentînd cactuși înfloriți am mai primit în ultima vreme de la: Dimitrie Sferdean, com. Buteni, rn. Gurahont, reg. Crișana; Iarmila Schmidt, com. Balotești, rn. Răcari, reg. București; Petru Foca, Pașcani, str. 23 August nr. 11; Tiberiu Daș, com. Coșăviș nr. 129, rn. Arad, reg. Banat.

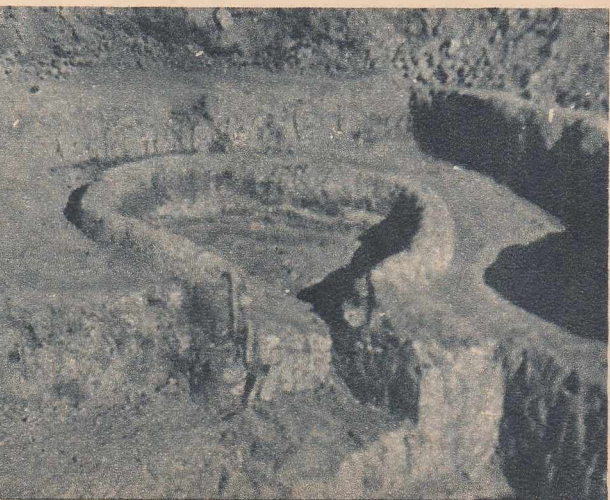
ALTE URME STRĂVECHI

În orașul Bistrița, la punctul numit „Cighir”, colectivul muzeului local a scos la lumină urme de viață omenească din epoca bronzului. În același loc, mai la suprafață, au fost descoperite urme din epoca feudală. Materialul arheologic găsit aici este valoros pentru stabilirea trecutului orașului Bistrița. S-au descoperit urmele unor locuințe vechi, de formă dreptunghiulară (3,50 x 4 m), vase, precum și un cuptor în formă de potcoavă care a aparținut unei gospodării din epoca feudală.

Fotografia de jos redă înfățișarea acestui cuptor.

Ștefan DĂNILĂ
directorul muzeului din
Bistrița

Constantin MOCANU
activist cultural
Techirghiol

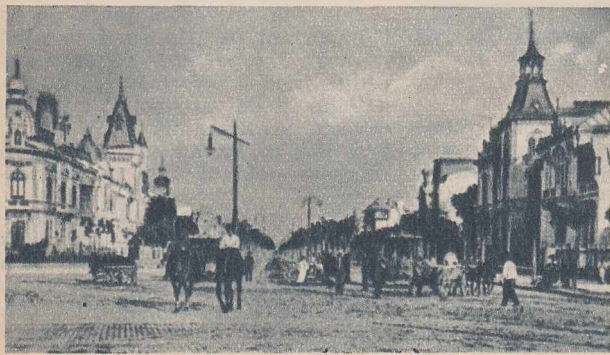
cu cititorii

COLECȚIA MEA DE ILUSTRATE

În nr. 52/1963 al revistei „Flacăra”, o cititoare din Brașov își exprima dorința de a cunoaște felul în care se poate organiza o colecție de ilustrate. Ca urmare, redacția revistei a adresat colecționarilor mai experimentați invitația de a împărtăși experiența lor. În calitate de colecționar cu

ția mea se numără și ilustrate vechi, datînd din jurul anului 1900.

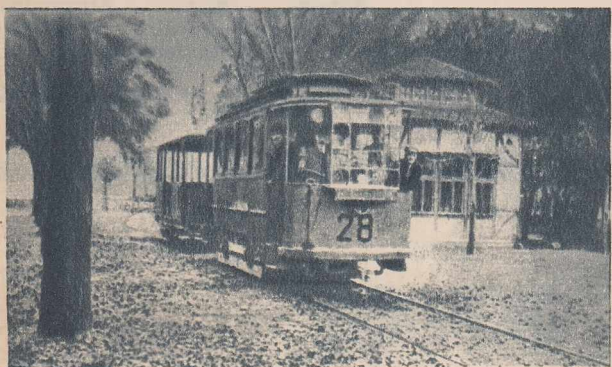
În munca de profesor, îmi folosesc colecția și ca material didactic. În unele ocazii organizez chiar expoziții și fotomontaje cu anumite tematici. În același timp, ilustratele mi-au îmbogățit cunoștințele de

Bucureștiul la începutul secolului al XX-lea - bulevardul Colțea.

Așa arătau băile de la Eforie Sud în urmă cu un sfert de veac.

Unul din primele tramvaie ale Brăilei (stația de la Lacul Sărat).

un stagiu de cîțiva ani, voi încerca să arăt cum am organizat colecția mea de ilustrate, care totalizează aproximativ 6.800 de piese.

Cărțile postale ilustrate pot fi clasate pe țări, atunci cînd e vorba de fotografii ale unor localități, peisaje etc. sau pe școli și epoci, în cazul reproducerilor de opere de artă plastică. Casele memoriale și muzeele e bine să constituie un compartiment aparte. Imaginile din țara noastră le-am clasat pe ani de apariție și pe regiuni, în ordine alfabetică; peisajele românești — în ordinea anostimpurilor respective. În colec-

geografie, istorie, arte plastice, mi-au educat gustul pentru frumos, determinîndu-mă să devin și fotograf amator. În această calitate, intenționez să întreprind un tur al Romîniei pentru a-mi alcătui un album cu imagini din realizările celor 20 de ani de la Eliberare, care îmi vor folosi și pentru o expoziție în școala noastră.

Vă trimit cîteva exemplare rare din colecția mea de ilustrate.

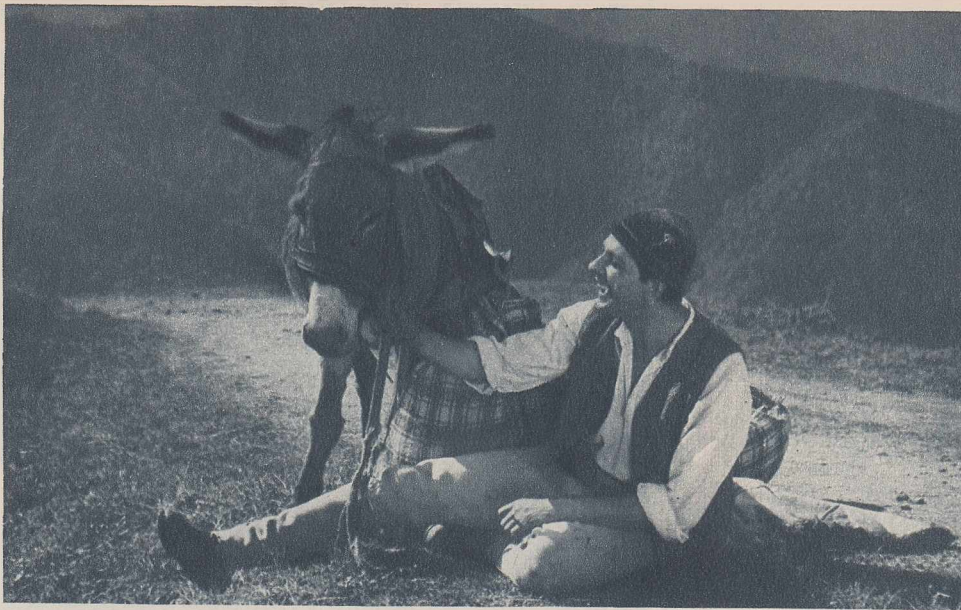
Prof. Ștefan ANDRONACHE
com. Cudalbi, ra. Tecuci
reg. Galați

Cu o floare nu se face primăvară.
Cîteva flori însă pot schimba aspectul
interiorului dv.

FLORILE DIN MATERIAL PLASTIC
SÎNT VEȘNIC FRUMOASE ȘI ATRĂGĂTOARE

Un produs al I. I. S. Flamura roșie-Sibiu.

Iată-l pe Făniță, așa cum apare în interpretarea lui Sebastian Papaiani.

ACTUALITĂȚI CINEMATOGRAFICE

O debutantă în film:
Florina Luican.

filmul
rominesc

un suris în plină vară

Cea de-a doua comedie românească a anului cinematografic '64 vede lumina ecranului în zilele primăvăratice ale lui martie deși, după cum anunță titlul, e vorba de... „Un suris în plină vară”. Cunoscut publicului mai ales prin aparițiile sale actoricești din unele filme („S-a furat o bombă”, „Partea ta de vină”), Geo Saizescu, semnatar în mai multe rânduri pe generice ca regizor secund, realizează de astă dată primul său film de lung metraj. Debutul regizoral și-l făcuse însă acum câțiva ani cu metrajul mediu „Doi vecini”, arătându-se de la început înzestrat cu simțul noului și transpunând cu dibăcie în imagini valorosul text arghezian.

Poate pentru că alte comedii cinematografice românești au suprasolicitat (adesea, fără succes) anumite procedee clasice ale genului, sîntem tentați să începem cu ce „n-are” filmul „Un suris în plină vară”. Așadar, ne aflăm în fața unei comedii fără qui-pro-quo-uri, fără „gaguri” cunoscute (la urma urmei, nu rîdem doar de tarte cu frișcă aruncate în obraz), fără un limbaj echivoc.

Autorii „Surisului” (scenarist D. R. Popescu) au tîns, în schimb spre comedia de caracter. Și-au ales drept erou un flăcău năs-

trușnic, pe Făniță. Rămas în urmă față de noua mentalitate a satului (fusesse plecat o bună bucată de vreme după chiverniseală), omul nostru, plin de idei, încearcă diferite „afaceri”, încăpățînîndu-se să nu intre în gospodăria colectivă (acțiunea se petrece în 1958). Robinsonada comică a personajului nu este însă privită de sat doar ca un lucru amuzant. Oamenii îl cunosc pe Făniță, știu că este inimos, activ. Alături de familia lui, colectivității îl ajută să deschidă ochii, să vadă lumea mai bine și s-o înțeleagă.

Să nu uităm însă (nici personajele filmului n-o uită) că e vorba de o comedie — și încă de una cu o evidentă coloratură populară. Situațiile, chiar și cele cu o nuanță mai gravă, sînt rezolvate deci în spiritul comediei. La rîndu-le, vorba de duh, zicala sau proverbul joacă un rol important în „Un suris în plină vară”. Iar pe amatorii de comedie lirică îi informăm că nu vor fi lipsiți de satisfacții: mica poveste sentimentală între Făniță și Liorica va aduce în film necesara notă de duioșie, de tandrețe.

Transpunînd pe peliculă scenariul „Un suris în plină vară”, regizorul l-a avut totdeauna aproape pe scriitor. Departele de aici autori cinematografici care își regăsesc abia la premieră opera devenită film, D. R. Popescu s-a integrat echipei, a participat la căutările ei de creație, a urmărit zilele de pregătire, a asistat și nu o dată și-a spus cuvîntul în timpul filmărilor. Despre Gh. Cornea, „stăpînul” aparatului de filmat, se poate spune că a dovedit promptitudine și iscusință în cele mai dificile momente ale turnării.

La un film, publicul îndrăgește în mod deosebit pe actori. „Un suris în plină vară” va prileji o reîntîlnire, sperăm plăcută, cu Sebastian Papaiani (interpretul lui Făniță). Pe Liorica nu trebuie să o căutați pe genericul altor filme, ci în cataloagele de școală: eleva Florina Luican își face debutul o dată cu acest lung metraj. Din restul distribuției notăm pe Dem. Rădulescu, Matei Alexandru, George Constantin, Draga Olteanu și Catița Ispas.

AI. RACOVICIANU

PROFIL

Cunoștință cu Bernhard Wicki

Cinematografia vest-germană post-belică a revelat în Bernhard Wicki un actor cu o prezență fizică masivă și cu un stil de joc interiorizat, în care umorul de bună calitate tempera ciocotul unui temperament puternic. Una din cele mai remarcabile creații ale sale, partizanul iugoslav din filmul lui Helmuth Käutner „Ultimul pod”, l-a realizat alături de Maria Schell care, pentru rolul doctoriței germane din filmul amintit, a primit la Cannes „Premiul celei mai bune interpretări feminine”.

Dar întîlnirea cu regizorul Käutner avea să aibă pentru desfășurarea ulterioară a carierei lui Bernhard Wicki o importanță covârșitoare: i-a sugerat ideea de a trece în spatele aparatului de filmat. După ce l-a asistat pe

Bernhard Wicki.

PREȚUL UNUI OM (VIAȚA SPORTIVĂ)

Teoretician și animator al grupului Free Cinema, care a dat cinematografilor britanice cele mai originale și vii creații ale sale din ultima vreme, Lindsay Anderson este ultimul care a pășit în arena filmului artistic. Tony Richardson, Karel Reisz, John Schlesinger au fiecare câte două-trei filme de lung metraj la activul lor, dar se pare că lui Anderson i-a fost de ajuns o singură manifestare — filmul „This sporting life” (Viață sportivă — Prețul unui om) — pentru a se alătura cu drepturi depline pleiadei celor mai buni.

Remarcat încă din primăvara anului 1963 la Festivalul de la Cannes (unde hazardul premierilor nu i-a acordat decât o „primă de consolare”: premiul pentru cea mai bună interpretare masculină lui Richard Harris) filmul „Prețul unui om” și-a continuat de atunci cariera pe ecranele lumii cu un succes crescând.

Intocmai ca și tovarășii săi de idei, cineastii noului val englez, Anderson și-a ales eroul din lumea oamenilor simpli, care de-abia acum își cuceresc dreptul de a trăi pe ecranul britanic. Fostul miner de subteran care visează să se realizeze printr-o carieră de sportiv profesionist nu e poate un personaj reprezentativ. Dar drama acestei conștiințe rudimentare, în luptă cu o lume pe care nu o poate descifra, care nu ține cont de sensibilitatea lui, existența totuși, de nevoia lui de căldură și înțelegere omenească, emoționează și captivează. Construită pe o serie de retrospective suscitade de un traumatism (eroul a fost grav rănit în cursul unui meci de rugby), biografia lui se recompune din momente brutale sau lirice, până la finalul amar. Moartea femeii iubite survine tocmai în clipa când eroul pare să fi găsit limbajul în măsură s-o convingă de sentimentele sale.

Nu știm în ce măsură pesimismul, lipsa de perspectivă a acestui film sînt condiționate de subiect sau sînt caracteristice autorului. Următoarele realizări ale lui Lindsay Anderson vor arăta drumul pe care-l va urma cineastul englez.

Foto 1: cadru din filmul „Prețul unui om”.

OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN 80 DE ZILE

Lui Phileas Fogg i-au fost de ajuns 80 de zile pentru a face ocolul pămîntului. Costisitoarea supraproducție a lui Mike Todd a pornit-o însă mai gospodărește: de șase ani tot dă ocol pămîntului fără a-și fi epuizat încă succesul, atrăgînd mereu în fața ecranului panoramic adepți mai noi sau mai vechi ai creației lui Jules Verne.

Născut din inventivitatea unui antreprenor de spectacole dotat cu simțul publicității, filmul „Ocolul pămîntului în 80 de zile” a beneficiat în primul rînd de răsunetul public al biografiei producătorului însuși. Acela care avea să-și ia mai târziu pseudonimul de Mike Todd, nevoit fiind de timpuriu să-și cîștige existența, își face veacul în cartierul de distracții al Chicagoului unde, din crupier, agent de loterie și regizor de spectacole de strip-tease, ajunge antreprenor de spectacole. Succesele alternează cu falimentele, dar tînărul nu se descurajează și se lansează în acțiuni de anvergură tot mai mare. Se lasă, firește, atras și de cinema. Achiziționează drepturile unui sistem tehnic nou — filmul pentru ecran panoramic pe peliculă de 70 mm — cunoscut drept urmare sub numele de Todd AO. Pe acest sistem trece la ecranizarea romanului lui Jules Verne. Mijloacele puse în slujba acestei superproducții sînt demne de ambițiile dinamicii producător. Cîteva zeci de vedete de talie internațională sînt angajate pe contracte fabuloase pentru o simplă apariție. David Niven (Fogg) și popularul comic mexican Cantinflas (Passe-partout) salută din mers pe Buster Keaton, Marlene Dietrich, Frank Sinatra, Fernandel, Martine Carol, celebrul matador Dominguin și mulți alții. Ca din întîmplare, terminarea filmului coincide cu un eveniment fericit în viața producătorului: căsătoria sa cu cea mai frumoasă vedetă a ecranului american, Elisabeth Taylor. Comentată cu lux de amănunte în presa mondială, această căsnicie a slujit în mod eficient publicitatea filmului „Ocolul pămîntului”. Premiera de gală, care a deschis Festivalul de la Cannes din 1958, a consacrat triumful lui Todd. Trecuse pe primul loc printre producătorii americani. „Ocolul pămîntului” își începea „ocolul”, iar o dată cu el Todd utureiera lumea, pornind în curînd o nouă afacere de proporții: un „Don Quijote” pe ecran supralat și cu o montare grandioasă. Destinul avea să curme însă prodigioasa carieră a lui Mike Todd: el moare, în urma unei catastrofe aeriene.

Realizat de regizorul englez Michael Anderson, „Ocolul pămîntului în 80 de zile” restituie în mod fidel cunoscutele peripecii ale eroilor lui Jules Verne de-a curmezișul globului și reinvie cu farmec personalitatea originalului gentleman englez și a istețului său valet. Filmul este însă mai întîl de toate opera lui Mike Todd, care i-a imprimat temperamentul său vulcanic, gustul pentru lux și culoare, atracția pentru colosal și un sentimentalism naiv, copilăresc. Deasupra lui plutește însă spiritul lui Jules Verne, cu generozitatea și setea de cunoaștere care i-au asigurat fidelitatea citorva generații de cititori.

Foto 2: scenă din versiunea cinematografică americană a „Ocolului pămîntului în 80 de zile” cu Cantinflas, David Niven, Marlene Dietrich și Frank Sinatra.

ARIPĂ NEGRE

Beata Tyszkiewicz, populara vedetă a ecranului polonez, cunoscută publicului nostru din „Vizita președintelui” și „În noaptea asta moare un oraș”, este protagonistă filmului „Aripă neagră” pe care îl vom vedea în actuala stagiune cinematografică. Realizat de regizorii Ewa și Czesław Petelski, filmul a fost distins în vara aceasta cu Medalia de Aur a Festivalului internațional al filmului de la Moscova. Pe fundalul unor puternice conflicte de clasă ce se desfășoară în anii dintre cele două războaie mondiale într-o localitate minieră din Silezia, acțiunea pune față în față bărbăția și umanitatea unor muncitori și corupția, lașitatea și fătărănicia reprezentanților păturii dominante.

Foto 3: Beata Tyszkiewicz și Czesław Wollejko într-o scenă din filmul „Aripă neagră”. A. R.

1

2

3

FLACĂRA Redacția: București, Piața Scintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 3507, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744.
 ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
 TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei.
 PREȚUL REVISTEI: 2 LEI.
 TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. MACHETA: Vlad Mușatescu.

Kautner la realizarea a două filme, Wicki întreprinde prima sa creație independentă în anul 1959. Filmul de debut poartă în mod semnificativ un titlu ce amintește de întîlnirea sa cu maestrul. „Podul” lui Bernhard Wicki e însă în același timp și o replică la „Ultimul pod” al lui Kautner. Dramei neputinței de a alege, filozofiei defetiste din filmul „Ultimul pod”, ei îi opune un mesaj mult mai lucid.

Fenomen neobișnuit pentru un film de debut, „Podul” a cumulat cîteva distincții internaționale — Premiul Națiunilor Unite pentru cel mai bun film antirăzboinic, Marele Premiu la Festivalul de la Mar del Plata 1960, Globul de Aur acordat la Hollywood pentru cel mai bun film străin, Premiul Asociației criticilor belgieni, Premiul Ligii Austriace a filmului etc. — și s-a bucurat de un călduros succes la Festivalul de la Moscova din 1961, unde a fost prezentat în afara concursului.

Următoarea realizare a lui Bernhard Wicki a fost filmul „Minunea sfîntului Malachias”. Cu mijloacele come-

diei fantastice, autorul satirizează moravurile corupte ale societății suspușe din Germania Federală. Un bar de noapte dintr-un oraș german dispăre într-o bună dimineață fără urme. Printre locuitorii se răspîndește zvonul că, revoltat de prezența în preajma bisericii a unui asemenea lăcaș de desfrîu și pierzanie, sfîntul Malachias l-a ras de pe suprafața pămîntului. Bogătașii care frecventau barul intră în panică și încearcă să-și „răscumpe” păcatele. Dar iată că într-o zi, fără vreo explicație logică, barul reapare ca la început. Și, ca și cum nimic nu s-ar fi petrecut, oamenii își liniștesc pe dată conștiința și-și reiau viața obișnuită. Pocăința lor a fost doar o încercare de a se „aranja” cu divinitatea. „Minunea” ar fi fost dacă păcătoșii ar fi învățat ceva din această pățanie...

Tema aleasă pentru cea mai recentă realizare cinematografică a lui Wicki arată că el stăruie pe făgașul satirei. Este vorba de ecranizarea cunoscutelor piese a lui F. Dürrenmatt „Vizita bătrînei doamne”, în curs de turnare pe platourile din Roma.

Un film în culori pe ecran panoramic.

O producție a studioului A. P. Dovjenko din Kiev.

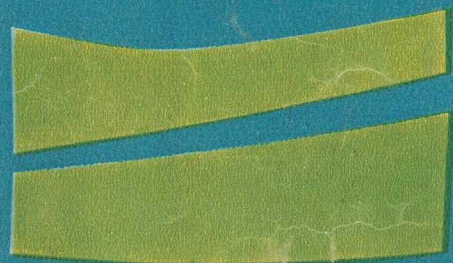
Scenariul: Serghei Alekseev
Bogdan CiakTi

Regia: Timofei Levciuk

Imaginea: S. Sahbazian

Muzica: G. Jukovski

În rolurile principale: V. Safonov, R. Muratov, A. Movcian, P. Morozenko, V. Volcik, V. Kolokolțev, G. Tonunț.

LEGEA ANTARCTIDEI